

**ΠΑΙΔΟΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ ΚΛΙΝΙΚΗ
ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΣΧΟΛΗΣ**

Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών
Γενικό Νοσοκομείο Παιδων «Η ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ»

**ΠΕΠΡΑΓΜΕΝΑ
ακαδημαϊκού έτους
2009-2010**

Διευθυντής: ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ Α. ΚΟΛΑΪΤΗΣ
Επίκουρος Καθηγητής Παιδοψυχιατρικής
Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών

Περιεχόμενα

Πρόλογος	5
Εισαγωγή	7
Προσωπικό	8
Κλινικό Έργο	17
Εκπαιδευτικό Έργο	39
Ερευνητικό Έργο	63
Προσάρτημα	83

Πρόλογος

Σας αποστέλλουμε τα πεπραγμένα της Παιδοψυχιατρικής Κλινικής της Ιατρικής Σχολής του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών της ακαδημαϊκής χρονιάς 2009-2010. Τον τελευταίο χρόνο η Κλινική συνέχισε το έργο του ιδρυτή της Αν. Καθηγητή Ι. Τσιάντη καθώς και του διαδόχου του Αν. Καθηγητή Β. Τομαρά.

Πιστεύουμε πως το έργο του επιστημονικού προσωπικού της υπήρξε σημαντικό παρά τις αντιξοότητες που αντιμετωπίσαμε και οι οποίες συνεχίζουν, και ολοένα μεγαλώνουν. Η οικονομική κρίση επηρεάζει και αυτούς που είναι ταγμένοι να υποστηρίζουν συνανθρώπους μας που έχουν πληγεί από την οικονομική δυσπραγία και τα γενικότερα κοινωνικά αδιέξοδα.

Αναπτύχθηκε σημαντικό εκπαιδευτικό και ερευνητικό έργο με ελλειπή γραμματειακή υποστήριξη και παρά τον ελάχιστο αριθμό (3) μελών ΔΕΠ της Κλινικής. Ταυτόχρονα συνεχίστηκε το πλούσιο κλινικό έργο της Κλινικής ανταποκρινόμενο και σε νέες απαιτήσεις-αιτήματα με ψυχοκοινωνικό περιεχόμενο.

Εξακολούθησε να είναι στις υψηλές προτεραιότητες η επαναλειτουργία του «Χριστοδουλακείου» (εξωνοσοκομειακός χώρος που στέγαζε 4 μονάδες και εκπαιδευτικές δραστηριότητες της Κλινικής και είναι εκτός λειτουργίας την τελευταία Ζετία), στόχος που δεν έχει δυστυχώς επιτευχθεί μέχρι σήμερα. Στο ζήτημα αυτό προσδοκούμε την ενεργό συμπαράσταση της νέας διοίκησης του Νοσοκομείου.

Η Κλινική έχει υποβάλει πρόταση για Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών με αντικείμενο την ψυχική υγεία παιδιών και εφήβων και είναι προφανώς ανοικτή, όπως πάντα, σε διατμηματικές συνεργασίες σε εκπαιδευτικό, ερευνητικό και κλινικό επίπεδο.

Η Κλινική απέκτησε τον δικό της ηλεκτρονικό ιστότοπο με βάση το πρότυπο του Πανεπιστημίου Αθηνών (child-psychoiatry.med.uoa.gr).

Για την καλύτερη δυνατή λειτουργία της Κλινικής είναι προφανώς απαραίτητη η στήριξη με κάθε τρόπο τόσο της Διοίκησης του Νοσοκομείου όσο και της Πανεπιστημιακής Κοινότητας, ιδιαίτερα σε καιρούς χαλεπούς, όπως αυτούς που βιώνουμε σήμερα. Προϋπόθεση αυτού είναι η συνειδητοποίηση – και σε ευρύτερη κλίμακα – της σημαντικότητας της καλής ψυχικής υγείας παιδιών και εφήβων και της αντίστοιχης ενίσχυσης των σχετικών υπηρεσιών.

Τελειώνοντας θα ήθελα να ευχαριστήσω όλους τους συνεργάτες, συναδέλφους και φίλους εντός και εκτός Κλινικής για τη θετική τους στάση και την αφοσίωσή τους, στοιχεία χωρίς τα οποία όλο αυτό το έργο δεν θα μπορούσε να επιτελεστεί.

Με εκτίμηση,

Γεράσιμος Α. Κολαΐτης
Επίκουρος Καθηγητής Παιδοψυχιατρικής
Διευθυντής Παιδοψυχιατρικής Κλινικής
Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών
Νοσοκομείο Παίδων "Η ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ"

Εισαγωγή

Η Παιδοψυχιατρική Κλινική της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών στο ΓΠ Νοσοκομείο Παιδών «Η Αγία Σοφία» άρχισε τη λειτουργία της το 1978 με την ονομασία «Τμήμα Ψυχολογικής Παιδιατρικής». Το Τμήμα μετεξελίχθηκε σε Πανεπιστημιακή Παιδοψυχιατρική Κλινική με την υπ' αριθμ. Α 1α/14023/98 κοινή υπουργική απόφαση του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και του Υπουργού Υγείας και Πρόνοιας με Διευθυντή τον Αναπλ. Καθηγητή Παιδοψυχιατρικής κ. Ι. Τσιάντη, ο οποίος χρημάτισε Διευθυντής της μέχρι και 31/08/2006. Η Κλινική εντάσσεται στον Τομέα Κοινωνικής Ιατρικής, Ψυχιατρικής και Νευρολογίας της Ιατρικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών. Την 01/09/2006 ο Τομέας εξέλεξε και η Σχολή ενέκρινε την ανάθεση της διεύθυνσης της Κλινικής στον Αναπλ. Καθηγητή Ψυχιατρικής κ. Β. Τομαρά, προερχόμενο από την Α΄ Ψυχιατρική Κλινική του Πανεπιστημίου Αθηνών, στο Αιγινήτειο Νοσοκομείο, του οποίου η θητεία έληξε στις 31/08/2009. Την 01/09/2009, η διεύθυνση της Κλινικής ανατέθηκε στον κ. Γ. Κολαΐτη, Επίκουρο Καθηγητή Παιδοψυχιατρικής.

Σε όλη τη διαδρομή της, η Κλινική έχει αναπτύξει πλούσιο κλινικό έργο προσφέροντας υπηρεσίες σε επίπεδο εξωτερικού ιατρείου, παρέχοντας διασυνδεδετική-συμβουλευτική σε όλες τις κλινικές και τμήματα του Νοσοκομείου Παιδών «Η Αγία Σοφία» και νοσηλεύοντας σοβαρά παιδοψυχιατρικά περιστατικά. Παρά το περιορισμένο σε αριθμό προσωπικό της από μέλη ΔΕΠ έχει κατορθώσει να αναπτύξει και να επεκτείνει το εκπαιδευτικό και ερευνητικό της έργο. Η Κλινική παρέχει κλινικές, εκπαιδευτικές, ερευνητικές, προληπτικές και άλλες επιστημονικές υπηρεσίες στον τομέα της ψυχικής υγείας παιδιών και εφήβων. Σύμφωνα με την τομεοποίηση των υπηρεσιών ψυχικής υγείας για παιδιά και εφήβους, η Κλινική καλύπτει τις ανάγκες του 9^{ου} Τομέα με ευθύνη για το 4^ο και 5^ο διαμέρισμα του Δήμου Αθηναίων. Δεδομένου όμως ότι σε πολλές περιοχές της χώρας δεν υπάρχουν παιδοψυχιατρικές υπηρεσίες, αντιμετωπίζονται και περιστατικά της επαρχίας. Επιπλέον, οι ελλείψεις προσωπικού, κυρίως σε λογοπεδικούς, ιατροπαιδαγωγικών κέντρων της Αττικής έχει αυξήσει σημαντικά τον αριθμό περιστατικών με προβλήματα λόγου/ομιλίας που παραπέμπονται στην Κλινική.

Η Κλινική συγκροτείται από τις εξής ειδικές μονάδες:

- Μονάδα Ενδονοσοκομειακής Νοσηλείας
- Μονάδα Εξωτερικών Ιατρείων Α΄
- Μονάδα Συμβουλευτικής-Διασυνδεδετικής Α΄
- Μονάδα Συμβουλευτικής-Διασυνδεδετικής και Εξωτερικών Ιατρείων Β΄ (και Χρονίων Νοσημάτων)
- Μονάδα Ψυχοθεραπείας
- Μονάδα Κοινωνικής Παιδοψυχιατρικής
- Μονάδα Εφήβων
- Ειδικό Ιατρείο Διαταραχών Φάσματος Αυτισμού
- Κέντρο Εκπαίδευσης και Ψυχοκοινωνικής Υποστήριξης Εφήβων (ΚΕΨΥΕ)

Οι 4 τελευταίες υπηρεσίες στεγάζονται και λειτουργούν στο «Χριστοδουλάκειο» Ίδρυμα, Λ. Κηφισίας 128 (προσωρινά στο ΚΕΨΥΕ, Βασ. Γεωργίου 44, Χαλάνδρι).

Προσωπικό

ΜΕΛΗ ΔΕΠ

Κολαΐτης Γεράσιμος, Παιδοψυχίατρος, Επίκουρος Καθηγητής, Διευθυντής
Χριστογιώργος Στυλιανός, Παιδοψυχίατρος, Επίκουρος Καθηγητής (από
14/05/2010)

Παπανικολάου Αικατερίνη, Παιδοψυχίατρος, Λέκτορας
Βούρδας Απόστολος, Παιδοψυχίατρος, Διδάσκων ΠΔ 407/80

ΠΑΙΔΟΨΥΧΙΑΤΡΟΙ Ε.Σ.Υ.

Καρδάση Άννα, Διευθύντρια Ε.Σ.Υ. (από 27/11/2009)

Λιακοπούλου Μαγδαληνή, Διευθύντρια Ε.Σ.Υ.

Σκούλικα Αριστέα, Αναπλ. Διευθύντρια Ε.Σ.Υ.

Χαντζαρά Βασιλική, Αναπλ. Διευθύντρια Ε.Σ.Υ.

Μπελιβανάκη Μαρία, Επιμελήτρια Α' Ε.Σ.Υ. (από 27/11/2009)

Κορλού Σοφία, Επιμελήτρια Α' Ε.Σ.Υ. (από 23/02/2010)

Χαριτάκη Στέλλα, Επιμελήτρια Β' Ε.Σ.Υ.

Κοτζιά Θέκλη, Επιμελήτρια Β' Ε.Σ.Υ.

Καλτσά Αργυρώ, Επιμελήτρια Β' Ε.Σ.Υ.

ΙΑΤΡΟΙ ΕΙΔΙΚΕΥΟΜΕΝΟΙ ΣΤΗΝ ΠΑΙΔΟΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ

Αμβρόσιος Νικόλαος (μέχρι 22/05/2010)

Αντωνοπούλου Βασιλική (από 04/03/2009)

Αρμενάκα Μερσίνη (10/10/2009 – 09/04/2010) *

Γιαννακόπουλος Γεώργιος (από 11/06/2009)

Ηλιάδου Αγγελική (από 22/01/2009)

Καπούλας Γεώργιος (από 09/03/2009)

Καραβία Σαπφώ (από 27/08/2009)

Λόρδου Ειρήνη (10/05/2010 – 18/07/2010) *

Μπουρούς Γεώργιος (από 30/11/2009 - από 19/04/2010 στο Κοινοτικό Κέντρο
Ψυχικής Υγιεινής Βύρωνα για διάστημα έξι μηνών)

Πανέτσου Βασιλική (άδεια τοκετού έως 14/05/2010 και άδεια λοχείας από
15/05/2010 έως 14/08/2010)

Ροκάς Λεωνίδα (από 20/08/2009)

Σπυριδωνίδου Άννα (09/06/2009 – 8/12/2009) *

Τσιαφάκη Βαγιανή (από 16/12/2009)

*Ειδικευόμενοι ιατροί στο Παιδοψυχιατρικό Τμήμα του Παιδιατρικού Νοσοκομείου «Α. & Π. Κυριακού» που ασκήθηκαν επί εξάμηνο στη Μονάδα Ενδονοσοκομειακής Νοσηλείας της Πανεπιστημιακής Παιδοψυχιατρικής Κλινικής λόγω έλλειψης αντίστοιχης Μονάδας στο ανωτέρω Νοσοκομείο.

ΨΥΧΟΛΟΓΟΙ

Διαμάντης Τριαντάφυλλος (άδεια ανατροφής παιδιού από 01/10/2009 έως 03/07/2010)

Δούρβα Αναστασία

Ευθυμιάδη Μαργαρίτα

Ζαχαράκι Ελευθερία

Κορβέση Μελίνα

Μουλλά Βασιλική

Μπουραντά Μαργαρίτα

Παναγιωτίδου Γεωργία

Πάνιτς - Τζούφρα Διονυσία

Πιπεριά Μαρία

Ρήγα Ελένη

Σαλαβού Βαρβάρα (από 10/06/2010) *

Τσίλια Άννα-Μαρία (από 26/05/2010) *

Γκουλιώνη Αγγελική (στη Μονάδα Συμβουλευτικής-Διασυνδετικής και Εξωτερικών Ιατρείων Β' μέχρι 31/12/2009), Θεοδώρου Ελένη (στη Μονάδα Συμβουλευτικής-Διασυνδετικής Α' μέχρι 31/12/2009), Πανοπούλου Παναγιώτα (στη Μονάδα Κοινωνικής Παιδοψυχιατρικής μέχρι 31/12/2009) **

ΚΟΙΝΩΝΙΚΟΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΙ

Αποστολά Πολυξένη

Ασημόπουλος Χαρίσιος (παραίτηση λόγω ανάληψης καθηκόντων ως μέλος ΔΕΠ στα ΑΤΕΙ Αθηνών στις 28/06/2010)

Γούλα Γεωργία (από 04/05/2010)*

Κουτσιά Ηλιάνα

Λάγιου-Λιγνού Ευθυμία (Παιδοψυχοθεραπεύτρια - Επόπτρια κλινικού έργου)

Μακρής Αντώνιος

Μπακατσέλος Ιωάννης

(σε απόσπαση στο Σώμα Επιθεωρητών Υπηρεσιών Υγείας Πρόνοιας / ΣΕΥΥΠ)

Σωτηροπούλου Αργυρώ

Σωτηροπούλου Ελένη (παραίτηση λόγω συνταξιοδότησης στις 28/02/2010)

Φαρμακοπούλου Ιγνατία

Μαρινάκη Άρτεμις, Μπακάλη Παρασκευή, Μπούρας Εμμανουήλ**

*Προσωπικό που έχει προσληφθεί για το Ιατροπαιδαγωγικό Κέντρο του Νοσοκομείου και έχει διατεθεί προσωρινά στην Κλινική μέχρι την έναρξη λειτουργίας του.

**Τοποθετημένοι στην Κλινική έως 31/12/2009 με το «Πρόγραμμα STAGE 2007 του Υπουργείου Υγείας και Κοινωνικής Αλληλεγγύης για τη στήριξη της Αποασυλοποίησης, της Κοινωνικο-Οικονομικής Επανάταξης και της συνεχούς υποστήριξης των ψυχικά ασθενών»

ΛΟΓΟΠΕΔΙΚΟΙ

Αραμπατζή Μαρίνα
Γιαννοπούλου Σοφία
Γρίβα Μελίνα
Μπαλαμοτή Μαρία (άδεια ανατροφής παιδιού από 02/05/2010) *

ΕΡΓΟΘΕΡΑΠΕΥΤΕΣ

Αλμπάνη Ζηνοβία
Αργυρού Κωνσταντίνα
Μανιάτης Διονύσιος
Μικέλλη Άννα

ΨΥΧΟΠΑΙΔΑΓΩΓΟΙ

Κοτσιρίλου Αικατερίνη (παραίτηση λόγω συνταξιοδότησης στις 15/01/2010)
Παπαδημητρίου Ανδρονίκη (από 1/7/2010) *

ΕΠΙΣΚΕΠΤΕΣ ΥΓΕΙΑΣ

Ζούρκα Ζωή
Ντρε Βασιλική
Χειλάς Ευάγγελος

ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΕΣ

Μπούκας Δημήτριος (Φωτογραφίας)

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Προϊσταμένη: Καραγιάννη Μαρίνα (παραίτηση λόγω συνταξιοδότησης στις 28/02/2010). Έκτοτε εκτελεί χρέη προϊσταμένης η κα Τσιρογιάννη Ελένη

Νοσηλεύτες Τριτοβάθμιας Εκπαίδευσης

Βλαχάκη Ιωάννα
Ζυμή Νικολέττα
Καβάγιας Κίμων
Καραμήτσου Μαρία
Καρυδά Παναγιώτα
Κυριακοπούλου Ελένη
Πατάκα Αγγελική
Τσατσούλας Γεώργιος
Τσιρογιάννη Ελένη

*Προσωπικό που έχει προσληφθεί για το Ιατροπαιδαγωγικό Κέντρο του Νοσοκομείου και έχει διατεθεί προσωρινά στην Κλινική μέχρι την έναρξη λειτουργίας του.

ΝΟΣΗΛΕΥΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Νοσηλεύτές Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης

Βακαλοπούλου Ευαγγελία (με μακροχρόνια αναρρωτική άδεια)

Δέδε-Λαπέα Μεταξία

Ζαχαράκη Σταυρούλα

Καρατσάλου Βελισσαρία

Σκαμνάκη Αγγελική

Σώτου Ειρήνη

ΒΟΗΘΟΣ ΘΑΛΑΜΟΥ

Παπαδάτου Μαύρα

ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

Μακρή Αμαλία

Μποτή Αθηνά

Σπατούλα Γεωργία

ΑΜΙΣΘΟΙ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΙ ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ - ΣΥΝΕΡΓΑΤΕΣ ΠΡΟΣ ΑΠΟΚΤΗΣΗ ΚΛΙΝΙΚΗΣ ΕΜΠΕΙΡΙΑΣ

Παιδοψυχίατροι

Τζίκας Δημήτριος (στη Μονάδα Ψυχοδυναμικής Ψυχοθεραπείας)
Μάμα Παναγιώτα (από 01/09/2009 στη Μονάδα Ψυχοδυναμικής
Ψυχοθεραπείας)

Ιατροί (σε αναμονή έναρξης ειδικότητας)

Αγγελή Αναστασία (στη Μονάδα Συμβουλευτικής-Διασυνδεδετικής και
Εξωτερικών Ιατρείων Β')

Ψυχολόγοι

Δοντά Κλεοπάτρα (15/01/2010 – 15/07/2010)
Κτιστάκη Γεωργία (στη Μονάδα Συμβουλευτικής-Διασυνδεδετικής και
Εξωτερικών Ιατρείων Β')

Κοβάνης Παναγιώτης (από 01/12/2009 στη Μονάδα Συμβουλευτικής-
Διασυνδεδετικής και Εξωτερικών Ιατρείων Β')

Φλώρου Αλίκη (στη Μονάδα Συμβουλευτικής-Διασυνδεδετικής και Εξωτερικών
Ιατρείων Β')

Βασιλοπούλου Βασιλική (στη Μονάδα Ψυχοδυναμικής Ψυχοθεραπείας)
Γιαχνή Μαριάντζελα (στο Ειδικό Ιατρείο Διάχυτων Διαταραχών της Ανάπτυξης)
Γιουρούκου Έλενα (στο Ειδικό Ιατρείο Διάχυτων Διαταραχών της Ανάπτυξης)
Ζερβάκη-Widdershoven Μαριάντζ (στη Μονάδα Ψυχοδυναμικής Ψυχοθεραπείας)
Μπαλάσκα Μαρία (στη Μονάδα Ψυχοδυναμικής Ψυχοθεραπείας)
Σαββόγλου Δέσποινα (στη Μονάδα Ψυχοδυναμικής Ψυχοθεραπείας)
Σελιώτη Καλλιόπη (στη Μονάδα Κοινωνικής Παιδοψυχιατρικής)
Χριστοδούλου Αγγελική (στη Μονάδα Συμβουλευτικής-Διασυνδεδετικής και
Εξωτερικών Ιατρείων Β')

Πανοπούλου Παναγιώτα (στη Μονάδα Κοινωνικής Παιδοψυχιατρικής μέχρι
15/06/10)
Τερίκογλου Λήδα (στη Μονάδα Κοινωνικής Παιδοψυχιατρικής μέχρι 15/06/10)

Ψυχοπαιδαγωγοί

Θεοδωρακάκου Μαρία (στη Μονάδα Κοινωνικής Παιδοψυχιατρικής)
Μπίθαρη Φανή (στη Μονάδα Ψυχοδυναμικής Ψυχοθεραπείας)
Παπαγούνου Μάρι (στη Μονάδα Ψυχοδυναμικής Ψυχοθεραπείας)

Λογοπεδικοί

Αλεξάκη Αλεξάνδρα (στη Μονάδα Συμβουλευτικής-Διασυνδεδετικής Α')

Μουσικοθεραπευτές

Γεωργιάδου Ελισάβετ (στο Ειδικό Ιατρείο Διάχυτων Διαταραχών της Ανάπτυξης)

Χοροθεραπευτές

Τρουμπούκη Αικατερίνη (στη Μονάδα Ενδονοσοκομειακής Νοσηλείας)

Εθελοντές ΕΕΣ

Κασιούμη Δέσποινα (στη Μονάδα Ενδονοσοκομειακής Νοσηλείας)
Σανούδου Δέσποινα (στη Μονάδα Ενδονοσοκομειακής Νοσηλείας)

Εθελοντές

Πενθερουδάκη Λίζα (στη Μονάδα Ενδονοσοκομειακής Νοσηλείας)

ΠΡΟΠΤΥΧΙΑΚΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΙ

Ψυχολόγοι

Αλεξοπούλου Κωνσταντίνα-Μαρία (Μονάδα Συμβουλευτικής-Διασυνδετικής Α΄)
Αναστασιάδη Σοφία (Μονάδα Ενδονοσοκομειακής Νοσηλείας)
Καραγιαννοπούλου Αναστασία (Μονάδα Εξωτερικών Ιατρείων Α΄)

Κοινωνικοί Λειτουργοί

Μασούρα Αθανασία (από 01/04/2010)
Μεντζελοπούλου Εβίτα (έως 30/09/2009)
Μπίψσα Μιλένα (από 01/04/2010)
Τεσφάι Άννα – Μαρία (01/04/2010-18/06/2010)
Τζέκα Μαρία (8/10/2009-17/01/2010)

Εργοθεραπευτές

Βούλγαρη Θεοδώρα (05/10/2009 – 15/01/2010)
Στριγγάρη Βασιλική (05/10/2009 – 15/01/2010)
Σωτηροπούλου Γεωργία (05/10/2009 – 15/01/2010)
Χιώτη Ιακωβίνα (08/03/2010 – 18/06/2010)
Γιαννακοπούλου Γεωργία (01/10/2009 – 31/03/2010)
Παπαδοπούλου Σοφία (από 01/04/2010)
Σταματόπουλος Αντώνης (από 01/04/2010)

Λογοπεδικοί

Βλάχου Αναστασία (ΑΤΕΙ Ηπείρου, 01/10/2009 – 30/03/2010)
Λαζάρου Παναγιώτης (ΑΤΕΙ Πάτρας, από 01/04/2010)
Παπαδάκη Νίκη (ΑΤΕΙ Ηπείρου, από 01/03/2010)
Σταυριανάκου Χρύσα (ΑΤΕΙ Πάτρας, 01/10/2009 – 30/03/2010)

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΟΜΕΝΟΙ ΣΠΟΥΔΑΣΤΕΣ

Λογοπεδικοί

Τσώνου Αφροδίτη (ΠΜΣ Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης Πανεπιστημίου Αθηνών, 01/10/2009 – 30/08/2010)
Παπαδάκη Μαρία (ΠΜΣ Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης Πανεπιστημίου Αθηνών από 17/05/2010)

Επισκέπτες υγείας

Ανδρέου Μαρία, Δημητριάδου Χριστίνα (Πρόγραμμα Προαγωγής Ψυχικής Υγείας Παιδιών και Εφήβων / Υπουργείο Υγείας Κύπρου – 03/05/2010 – 21/05/2010)

Νοσηλεύτές

Αναστασιάδου Βασιλική, Γιαννοπούλου Αγγελική, Ελπίδη Αργυρώ, Ζαγόρη Δήμητρα, Καλαντζή Μιρέλα, Καραθανάση Ευγενία, Κραββαρίτης Δημήτριος, Λαζαρίδου Σοφία, Μπιλίρη Μαρία, Μπράτου Αγγελική, Πίγκου Κων/να, Σαρτζετάκης Κων/νος (Πρόγραμμα νοσηλ/κής ειδικότητας ψυχ. υγείας Ψυχιατρικού Νοσοκομείου Αττικής, 15/03/2010 – 23/05/2010)
Βλαχοπούλου Αγγελική, Παπαδοπούλου Μαρία, Γαρδέρη Μαρία, Αθανασίου Ευτυχία, Κούτσιαρης Κων/νος, Παπαγεωργίου Ελένη, Κόρδη Αλεξάνδρα, Ψυχογιός Ηλίας, Καρβούνη Ανδρομάχη, Ραπατά Σοφία, Θεοδώρου Φλώρα, Τσίος Αθανάσιος (Πρόγραμμα νοσηλ/κής ειδικότητας ψυχ. υγείας Ψυχιατρικού Νοσοκομείου Αττικής «Δρομοκαΐτειο», 26/02/2010 – 07/05/2010)
Δημητριάδη Σεμίνα, Μπακιρτζής Ηλίας, Σμυρλή Άννα, Χατζηντίνου Ειρήνη για 36 ώρες (16/02/2010 – 08/03/2010)

ΥΠΕΥΘΥΝΟΙ

Αμφιθεάτρου:
Προπτυχιακής εκπαίδευσης:

Μ. Λιακοπούλου – Γ. Κολαΐτης
Γ. Κολαΐτης - Σ. Χριστογιώργος

Γραμματεία Κλινικής (ΑΓ. ΣΟΦΙΑ):

Α. Μποτή, Γ. Σπατούλα
Τηλ. – Fax: 210 7709200 –
210 7798748

Γραμματεία Εκπαίδευσης (ΑΓ. ΣΟΦΙΑ):

Γ. Σπατούλα
Τηλ. – Fax: 210 7473811

Γραμματεία ΚΕΨΥΕ (Κέντρο
Εκπαίδευσης και Ψυχοκοινωνικής
Υποστήριξης Εφήβων):

Μακρή Αμαλία
Τηλ.: 210 6855289 - 290
Fax: 210 6855289

Υποδοχή-διεκπεραίωση περιστατικών
(ΑΓ. ΣΟΦΙΑ) :

Ε. Χειλάς – Β. Ντρε
Τηλ.: 210 7757496

Email (ΑΓ. ΣΟΦΙΑ):

gkolaitis@med.uoa.gr
schristog@med.uoa.gr

Ιστότοπος Κλινικής:

child-psychiatry.med.uoa.gr

Κλινικό Έργο

Μονάδα Ενδονοσοκομειακής Νοσηλείας (TEN)

Η Μονάδα λειτουργεί από το 1986 και στηρίζεται στις αρχές της θεραπείας περιβάλλοντος (milieu therapy). Διαθέτει 10 κλίνες και νοσηλεύει παιδιά και εφήβους με σοβαρά ψυχιατρικά και ψυχοκοινωνικά προβλήματα, ηλικίας μέχρι και 14 ετών. Από το Μάρτιο του 2009, η Μονάδα λειτουργεί με βάση τον αναθεωρημένο κανονισμό λειτουργίας, σύμφωνα με τις επιταγές των σύγχρονων κλινικών και κοινωνικών απαιτήσεων, ανάμεσα στις οποίες είναι η βράχυνση του χρόνου νοσηλείας και η ανταπόκριση στις ανάγκες όσο το δυνατόν μεγαλύτερου αριθμού οικογενειών. Στα πλαίσια της θεραπείας, τα νοσηλευόμενα παιδιά έχουν ατομική παιδοψυχιατρική εκτίμηση και παρακολούθηση, παιδιατρική παρακολούθηση, ατομική νοσηλευτική φροντίδα, ψυχολογική εκτίμηση, ατομική εργοθεραπεία και συμμετοχή στις ομαδικές θεραπευτικές δραστηριότητες της Μονάδας. Επίσης παρακολουθούν Δημοτικό σχολείο (διευθυντής Π. Κισκιρέας) και Γυμνάσιο (διευθυντής Κ. Κοτζιούλας), που λειτουργούν εντός του νοσοκομείου. Οι καθηγητές ανήκουν στη Διεύθυνση Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης Α' Αθήνας και διδάσκουν τα εξής μαθήματα: Αρχαία Ελληνικά, Νέα Ελληνικά, Γλώσσα, Μαθηματικά, Φυσική, Ιστορία, Πληροφορική, Μουσική, Ζωγραφική. Κατά την περίοδο Σεπτεμβρίου 2009 – Αυγούστου 2010 παραπέμφθηκαν για αξιολόγηση συνολικά 53 περιπτώσεις και έλαβαν χώρα 27 νοσηλείες (10 αγόρια και 17 κορίτσια). Οι συχνότερες διαγνώσεις ήταν: Συναισθηματικές/αγχώδεις διαταραχές (29,6%), διαταραχές διατροφής (22,2%), ψυχωτικές διαταραχές (18,5%), διαταραχές διαγωγής (14,8%), διαταραχή ελλειμματικής προσοχής-υπερκινητικότητας (7,4%), ιδεοψυχαναγκαστική διαταραχή (3,7%). Η μέση διάρκεια νοσηλείας ήταν τρεισήμισι μήνες. Επισημαίνεται η αντιμετώπιση περιστατικών με ολοένα και πιο σύνθετα προβλήματα, η διαφορετικότητα στην έκφραση των ψυχοπαθολογικών εκδηλώσεων και η συνεχής αύξηση των αιτημάτων για νοσηλεία, δεδομένης και της πλήρους σχεδόν έλλειψης παρόμοιων Μονάδων στον νομό Αττικής και γενικότερα στη νότια Ελλάδα.

Προσωπικό

Υπεύθυνος: Γ. Κολαΐτης

Παιδοψυχίατροι: Θ. Κοτζιά, Σ. Χαριτάκη

Παιδίατρος (σύμβουλος-επισκέπτης): Π. Περβανίδου (έχει διατεθεί από την Α' Πανεπιστημιακή Παιδιατρική Κλινική)

Ιατροί ειδικευόμενοι στην Παιδοψυχιατρική: Ν. Αμβρόσιος (έως 30/10/2009), Β.

Αντωνοπούλου (από 04/03/2010), Μ. Αρμενάκα (12/10/2009 – 09/04/2010),

Γ. Γιαννακόπουλος (από 01/08/2010), Α. Ηλιάδου (από 01/04/2010), Γ.

Καπούλας (17/11/2009 – 07/05/2010), Ε. Λόρδου (12/04/2010 –

13/08/2010), Σ. Μανωλέσου (από 19/04/2010), Α. Σπυριδωνίδου (έως

09/10/2009), Γ. Τριανταφύλλου (04/10/2009 – 14/03/2010)

Ψυχολόγοι: Β. Μουλλά, Β. Σαλαβού (από 10/06/2010)

Κοιν. Λειτουργός: Π. Αποστολά

Εργοθεραπεύτρια: Κ. Αργυρού

Επισκέπτης Υγείας: Θ. Βουδούρης (από 25/05/2010)

Κλινικό έργο ΤΕΝ

Συνεδρίες διαγνωστικής αξιολόγησης

▪ Παιδοψυχιατρικές αξιολογήσεις (εισαχθέντων και υποψήφιων για εισαγωγή παιδιών)	750
▪ Ψυχομετρικές δοκιμασίες	280
▪ Εργοθεραπευτικές αξιολογήσεις	58
▪ Λογοπεδικές αξιολογήσεις	20
▪ Κοινωνική εργασία	50

Θεραπευτικές συνεδρίες

▪ Παιδοψυχιατρική παρακολούθηση/ατομική θεραπεία παιδιών	890
▪ Συμβουλευτική/υποστηρικτική γονέων	940
▪ Οικογενειακές συνεδρίες	435
▪ Εργοθεραπείες (ατομικές και ομαδικές)	424
▪ Συναντήσεις κοινότητας ΤΕΝ	150
▪ Δραστηριότητες ομάδας εξόδου	300
▪ Συνεργασία με σχολεία/ειδικούς/φορείς	130
▪ Παρακολούθηση εξελθόντων παιδιών (follow-up)	400

Κλινικές και εποπτικές συναντήσεις	440
------------------------------------	-----

Μονάδα Εξωτερικών Ιατρείων Α'

Η Μονάδα παρέχει διαγνωστικές και θεραπευτικές υπηρεσίες σε παιδιά με διαταραχές απ' όλο το φάσμα της ψυχοπαθολογίας και τις οικογένειές τους που διαμένουν στο 4^ο και 5^ο διαμέρισμα του Δήμου Αθηναίων*. Δεδομένου ότι σε πολλές περιοχές της χώρας δεν υπάρχουν Ιατροπαιδαγωγικές Υπηρεσίες, η Μονάδα αντιμετωπίζει και περιστατικά της επαρχίας.

Τα Εξωτερικά Ιατρεία καλούνται να εξετάσουν και περιστατικά όπου εμπλέκονται φορείς που ασχολούνται με το δίκαιο που διέπει την παιδική ηλικία (εισαγγελία ανηλίκων, αστυνομία κ.ά.). Τα περιστατικά αυτά αφορούν παιδική κακοποίηση (σωματική και σεξουαλική), επιπλεγμένα διαζύγια με προβλήματα επιμέλειας και επικοινωνίας των παιδιών με τους γονείς τους, παιδοψυχιατρικές πραγματογνωμοσύνες, κ.ά. Επισημαίνεται η έλλειψη προστασίας και νομικής κάλυψης για τους ειδικούς που εργάζονται με τα περιστατικά αυτά, δεδομένου ότι απειλές, μηνύσεις, αγωγές εις βάρος τους και παραπομπές σε δίκη έχουν κατ' επανάληψη συμβεί.

Προσωπικό

Υπεύθυνη: Α. Καρδάση

Παιδοψυχίατρος: Μ. Μπελιβανάκη (από 06/04/2010)

Ιατροί ειδικευόμενοι στην Παιδοψυχιατρική: Β. Πανέτσου (άδεια τοκετού και άδεια λοχείας), Γ. Γιαννακόπουλος (01/03/2010 – 05/07/2010),

Γ. Καπούλας (από 15/06/2010)

Ψυχολόγοι: Μ. Πιπεριά, Τ. Διαμάντης (με άδεια ανατροφής παιδιού)

Κοινωνικός Λειτουργός: Α. Μακρής

Λογοπεδικός: Μ. Γρίβα

Εργοθεραπεύτρια: Ζ. Αλμπάνη

Επισκέπτης υγείας: Β. Χειλάς

*Με την υπουργική απόφαση Υ5β/Γ.Π. οικ. 46082, Φ.Ε.Κ. 138/8-2-2002 έχουν συσταθεί τομείς παιδοψυχιατρικών υπηρεσιών στην Αττική. Η Πανεπιστημιακή Παιδοψυχιατρική Κλινική έχει ως περιοχή ευθύνης το 4ο, 5ο και 7ο Διαμέρισμα Δήμου Αθηναίων και τον Δήμο Γαλασίου. Το 7ο Διαμέρισμα και ο Δήμος Γαλασίου εξυπηρετούνται από την Μονάδα Κοινοτικής Παιδοψυχιατρικής.

Κλινικό έργο Μονάδας Εξωτερικών Ιατρείων Α'

Αριθμός περιστατικών	756
Αριθμός νέων περιστατικών	601

Συνεδρίες διαγνωστικής αξιολόγησης

▪ Παιδοψυχιατρικές αξιολογήσεις	875
▪ Ψυχομετρικές δοκιμασίες	450
▪ Λογοπεδικές αξιολογήσεις	620
▪ Ειδικές Παιδαγωγικές αξιολογήσεις	124
▪ Εργοθεραπευτικές αξιολογήσεις	52
▪ Κοινωνική εργασία	90
▪	

Θεραπευτικές συνεδρίες

▪ Παιδοψυχιατρική Παρακολούθηση (Follow-up)	652
▪ Ατομικές ψυχοθεραπείες παιδιών / εφήβων	84
▪ Θεραπείες Οικογένειας	20
▪ Συμβουλευτική – υποστηρικτική γονέων	473
▪ Λογοθεραπείες	85
▪ Εργοθεραπείες	12

Μονάδα Συμβουλευτικής-Διασυνδετικής Α'

Παρέχει υπηρεσίες στις εξής κλινικές και τμήματα του Νοσοκομείου: Α' Πανεπιστημιακή Παιδιατρική Κλινική (ΠΚ1, ΠΚ3), Α' Παιδιατρικό Τμήμα, Β' Ορθοπαιδική Κλινική, Β' Χειρουργική Κλινική, Εξωτερικά Ιατρεία της Α' και Β' Παιδιατρικής Κλινικής, Παιδονευρολογικό Τμήμα (εναλλάξ με την Μονάδα Διασυνδετικής Β'), Ενδοκρινολογικό Τμήμα, Τμήμα Νεογνών (Α' ΜΕΝ και Β' ΜΕΝ), Τμήμα Παιδιατρικής Αιματολογίας-Ογκολογίας (ΤΑΟ), Μονάδα Μεταμοσχεύσεων Μυελού Οστών, Πλαστικής Χειρουργικής, Ω.Ρ.Λ. και Οφθαλμολογίας.

Οι παρεχόμενες υπηρεσίες συνίστανται σε διαγνωστική εκτίμηση παιδιών και γονιών, παρακολούθηση νοσηλευόμενων παιδιών, καθώς και παιδιών που νοσηλεύθηκαν. Επίσης, γίνεται ευρεία εργασία διασύνδεσης με το ιατρικό και νοσηλευτικό προσωπικό άλλων κλινικών, καθώς και με εξωτερικές υπηρεσίες.

Προσωπικό

Υπεύθυνη: Μ. Λιακοπούλου

Παιδοψυχίατρος: Σ. Κορλού

Ιατροί ειδικευόμενοι στην Παιδοψυχιατρική: Γ. Γιαννακόπουλος (έως 28/02/2010), Γ. Καπούλας (έως 16/11/2009), Ν. Αμβρόσιος (έως 19/05/2010), Λ. Ροκάς (από 01/09/2009), Σ. Καραβία (από 01/03/2010)

Ψυχολόγοι: Μ. Ευθυμιάδη, Μ. Κορβέση

Κοινωνική Λειτουργός: Ν. Φαρμακοπούλου

Εργοθεραπεύτρια: Α. Μικέλλη

Λογοπεδικός: Σ. Γιαννοπούλου

Κλινικό έργο Μονάδας Συμβουλευτικής-Διασυνδεδετικής Α'

Αριθμός περιστατικών	876
Αριθμός νέων περιστατικών	835

Συνεδρίες διαγνωστικής αξιολόγησης

▪ Παιδοψυχιατρικές εξετάσεις	969
▪ Ψυχομετρικές δοκιμασίες	283
▪ Λογοπεδικές αξιολογήσεις	472
▪ Ειδικές Παιδαγωγικές αξιολογήσεις	25
▪ Εργοθεραπευτικές αξιολογήσεις	20
▪ Κοινωνική εργασία	450
▪	

Θεραπευτικές συνεδρίες

▪ Παιδοψυχιατρική Παρακολούθηση	293
▪ Ατομικές ψυχοθεραπείες παιδιών/εφήβων	470
▪ Θεραπείες Οικογένειας	30
▪ Συμβουλευτική - υποστηρικτική γονέων	932
▪ Λογοθεραπείες	88
▪ Εργοθεραπείες	98

Κλινικές και εποπτικές συναντήσεις	300
------------------------------------	-----

Μονάδα Συμβουλευτικής-Διασυνδετικής και Εξωτερικών Ιατρείων Β'

Παρέχει υπηρεσίες στις εξής κλινικές και τμήματα του Νοσοκομείου: 2^η και 4^η Μονάδα της Α' Πανεπιστημιακής Παιδιατρικής Κλινικής (ΠΚ2 και ΠΚ4), Τμήμα Νεογνών της Πανεπιστημιακής Παιδιατρικής Κλινικής (ΠΜΕΝ), Κέντρο Ειδικών Θεραπειών της Πανεπιστημιακής Παιδιατρικής Κλινικής (ΚΕΘ), Μονάδα Λοιμωδών Παθήσεων της Πανεπιστημιακής Παιδιατρικής Κλινικής (ΜΑΚΚΑ), Β' Παιδιατρικό Τμήμα, Α' Χειρουργική Κλινική, Α' Ορθοπαιδική Κλινική, Μονάδα Εντατικής Θεραπείας (ΜΕΘ), Καρδιοχειρουργικό Τμήμα, Παιδοκαρδιολογικό Τμήμα, Δερματολογικό Τμήμα και Παιδονευρολογικό Τμήμα (εναλλάξ με την Μονάδα Διασυνδετικής Α'). Επίσης, καλύπτει τα περιστατικά των εξωτερικών ιατρείων της Α' Πανεπιστημιακής Παιδιατρικής Κλινικής, του Αλλεργιολογικού Ιατρείου και των εξωτερικών ιατρείων των Κλινικών και Τμημάτων με τα οποία συνεργάζεται. Δέχεται επίσης εξωτερικά περιστατικά από νοσοκομεία και άλλες ιατροκοινωνικές υπηρεσίες ακάλυπτων παιδοψυχιατρικά περιοχών.

Από τον Απρίλιο 2009 η Μονάδα παρέχει ομαδική εποπτεία κλινικού έργου στην ομάδα στήριξης του Συλλόγου «Η Πίστη» που συνεργάζεται με το Κέντρο Ειδικών Θεραπειών της Πανεπιστημιακής Παιδιατρικής Κλινικής (ΚΕΘ). Συζητούνται εκεί κλινικά περιστατικά με στόχο την καλύτερη κατανόηση και αντιμετώπιση των ψυχολογικών και σωματικών προβλημάτων των νοσηλευόμενων παιδιών και την υποστήριξη των οικογενειών τους. Επίσης παρέχεται εποπτεία κλινικού έργου στην ψυχολόγο και την κοινωνική λειτουργό του ξενώνα φιλοξενίας παιδιών με νεοπλασματική νόσο και των οικογενειών τους «Η Φλόγα». Στα πλαίσια της θεραπευτικής διαχείρισης των περιστατικών της η Μονάδα συνεργάζεται με εισαγγελικές και άλλες αρχές, σχολεία, εμπλεκόμενες ιατρικές και άλλες υπηρεσίες.

Προσωπικό

Υπεύθυνη: Β. Χαντζαρά

Παιδοψυχίατρος: Α. Καλτσά

Ιατροί ειδικευόμενοι στην Παιδοψυχιατρική: Β. Αντωνοπούλου (έως 04/02/2010), Α. Ηλιάδου (έως 31/03/2010), Γ. Μπουρούς (01/12/2009 – 18/04/2010), Σ. Μανωλέσου (από 01/04/2010), Β. Τσιαφάκη (από 01/06/2010)

Ψυχολόγοι: Ε. Ζαχαράκι, Ε. Ρήγα (με άδεια τοκετού και ανατροφής παιδιού από 02/2010), Α.-Μ. Τσίλια (από 26/05/2010)

Κοινωνικοί Λειτουργοί: Α. Σωτηροπούλου, Γ. Γούλα (από 04/05/2010)

Εργοθεραπευτής: Δ. Μανιάτης

Λογοπεδικός: Μ. Αραμπατζή

Κλινικό έργο Μονάδας Συμβουλευτικής-Διασυνδετικής και Εξωτερικών Ιατρείων Β'

Αριθμός περιστατικών	946
Αριθμός νέων περιστατικών	637

Συνεδρίες διαγνωστικής αξιολόγησης

▪ Παιδοψυχιατρικές αξιολογήσεις	1956
▪ Ψυχολογικές αξιολογήσεις, ψυχομετρικές και προβλητικές δοκιμασίες	710
▪ Λογοπεδικές αξιολογήσεις	255
▪ Ειδικές Παιδαγωγικές αξιολογήσεις	4
▪ Εργοθεραπευτικές αξιολογήσεις	207
▪ Κοινωνική εργασία	655
▪	

Θεραπευτικές συνεδρίες

▪ Παιδοψυχιατρική Παρακολούθηση (Follow-up)	613
▪ Ατομικές ψυχοθεραπείες παιδιών / εφήβων	436
▪ Θεραπείες Οικογένειας	80
▪ Συμβουλευτική – υποστηρικτική γονέων	681
▪ Λογοθεραπείες	120
▪ Εργοθεραπείες	676
▪ Κλινικές και εποπτικές συναντήσεις	712

Μονάδα Συμβουλευτικής-Διασυνδεδετικής Χρονίων Νοσημάτων

Παρέχει υπηρεσίες στις εξής κλινικές και τμήματα του Νοσοκομείου: Μονάδα Μεσογειακής Αναιμίας της Α΄ Πανεπιστημιακής Παιδιατρικής Κλινικής, Μονάδα AIDS της Α΄ Πανεπιστημιακής Παιδιατρικής Κλινικής, Μονάδα Αιμορραγικών Διαθέσεων, Μονάδα Μεσογειακής Αναιμίας Ε.Σ.Υ., Μονάδα Ινοκυστικής Νόσου και Μονάδα Νευρομυικών Παθήσεων. Οι παρεχόμενες υπηρεσίες καλύπτουν τόσο το διαγνωστικό τομέα όσο και την αντιμετώπιση κρίσεων, την ατομική υποστηρικτική θεραπεία των παιδιών, τη συμβουλευτική ή θεραπευτική παρέμβαση στους γονείς και την παρακολούθηση των περιστατικών που χρήζουν μακροχρόνιας παιδοψυχιατρικής φροντίδας. Στα πλαίσια της θεραπευτικής διαχείρισης των περιστατικών συνεργάζεται με εισαγγελικές και άλλες αρχές, σχολεία, εμπλεκόμενες ιατρικές και άλλες υπηρεσίες.

Προσωπικό

Υπεύθυνη: Β. Χαντζαρά

Ιατροί ειδικευόμενοι στην Παιδοψυχιατρική: Β. Αντωνοπούλου (έως 04/02/2010), Α. Ηλιάδου (έως 31/03/2010), Γ. Μπουρούς (01/12/2009 – 18/04/2010), Σ. Μανωλέσου (από 01/04/2010), Β. Τσιαφάκη (από 01/06/2010).

Ψυχολόγος: Μ. Μπουραντά

Κοινωνική Λειτουργός: Η. Κουτσιά

Κλινικό έργο Μονάδας Συμβουλευτικής-Διασυνδεδετικής Χρονίων Νοσημάτων

Αριθμός περιστατικών	320
Αριθμός νέων περιστατικών	97
Συνεδρίες διαγνωστικής αξιολόγησης	
▪ Παιδοψυχιατρικές αξιολογήσεις και ψυχολογικές εξετάσεις	320
▪ Ψυχομετρικές δοκιμασίες	60
▪ Κοινωνική εργασία	210
Θεραπευτικές συνεδρίες	
▪ Παιδοψυχιατρική και Ψυχολογική Παρακολούθηση (Follow-up)	550
▪ Ατομικές ψυχοθεραπείες παιδιών / εφήβων	130
▪ Θεραπείες Οικογένειας	
▪ Συμβουλευτική – υποστηρικτική γονέων	150
Κλινικές και εποπτικές συναντήσεις	500

Άλλες Συμβουλευτικές-Διασυνδεδετικές Δράσεις

A. Ιατρείο Νευρομυικών Παθήσεων

Στα πλαίσια της Μονάδας Νευρομυικών Παθήσεων έχει αναπτυχθεί το Ιατρείο Νευρομυικών Παθήσεων στο έργο του οποίου συμμετέχουν η Νευρολογική Κλινική, η Καρδιολογική Κλινική, το Εργαστήριο Ιατρικής Γενετικής της Α΄ Πανεπιστημιακής Παιδιατρικής Κλινικής, η Μονάδα Εντατικής Νοσηλείας, καθώς και η Μονάδα Διασυνδεδετικής Χρονίων Νοσημάτων της Πανεπιστημιακής Παιδοψυχιατρικής Κλινικής. Το έργο της τελευταίας υλοποιείται από τους Β. Χαντζαρά, Α. Καλτσά, Ε. Ζαχαράκι, Δ. Μανιάτη και συνοψίζεται ως εξής:

Αριθμός νέων περιστατικών	79
Επανεξετάσεις	237
Ψυχομετρικές δοκιμασίες	36
Θεραπευτικές συνεδρίες	
▪ Συμβουλευτικής-υποστηρικτικής γονέων	80
▪ Συμβουλευτικής-υποστηρικτικής αδελφών	35
▪ Εργοθεραπείας	90
Κλινικές και εποπτικές συναντήσεις	25

B. Στήριξη νοσηλευτικού προσωπικού

Ψυχολογική υποστήριξη σε ομάδες νοσηλευτών έλαβε χώρα από την Ε. Λάγιου-Λιγνού στα Τμήματα Αιματολογίας-Ογκολογίας (ΤΑΟ, ΚΕΘ), στη Μονάδα Μεταμόσχευσης Μυελού Οστών, στη Μονάδα Εντατικής Θεραπείας (ΠΜΕΝ) και στη Μονάδα Καρδιοχειρουργικής (ΚΕΜ) μία φορά μηνιαίως.

Ειδικό Ιατρείο Διάχυτων Διαταραχών της Ανάπτυξης

Εξακολουθεί να λειτουργεί μερικώς στο κτήριο επί της οδού Βασ. Γεωργίου 43, Χαλάνδρι και μερικώς στην έδρα της Α' Πανεπιστημιακής Παιδιατρικής Κλινικής*. Απευθύνεται σε παιδιά και εφήβους ηλικίας μέχρι 14 ετών, που παραπέμπονται με πιθανή διάγνωση αυτισμού ή άλλης διάχυτης διαταραχής της ανάπτυξης.

Προσωπικό

Υπεύθυνη: Κ. Παπανικολάου

Ιατροί ειδικευόμενοι στην Παιδοψυχιατρική: Β. Αντωνοπούλου (05/02/2010 – 03/03/2010), Γ. Γιαννακόπουλος (06/07/2010 – 31/07/2010), Γ. Καπούλας (10/05/2010 – 14/06/2010)

Ψυχολόγος: Μ. Ευθυμιάδη

Λογοπεδικοί: Μ. Αραμπατζή, Σ. Γιαννοπούλου

Εργοθεραπεύτρια: Α. Μικέλλη

Επισκέπτρια Υγείας: Β. Ντρέ

*Το κτήριο του Χριστοδουλακείου Ιδρύματος, επί της Λ. Κηφισίας 128, συνεχίζει να μένει κενό. Το Δημοτικό Συμβούλιο του Δήμου Αθηναίων αποφάσισε την άμεση ανάθεση του έργου επισκευών του κτηρίου επί τη βάση της τεχνικής μελέτης που έχει συνταχθεί, χαρακτηρίζοντάς το ως «ειδικό έργο» (31/08/2009). Το Νοσοκομείο Παίδων «Η Αγία Σοφία» έχει αποφασίσει τη συγχρηματοδότηση του έργου. Με τις εξελίξεις αυτές το Χριστοδουλάκειο αναμενόταν να παραδοθεί στην Κλινική πριν από το τέλος του 2009. Παρόλα αυτά και μέχρι την ημερομηνία έκδοσης των παρόντων πεπραγμένων το έργο δεν έχει προχωρήσει.

Κλινικό έργο Ειδικού Ιατρείου Διάχυτων Διαταραχών της Ανάπτυξης

Αριθμός περιστατικών	223
Αριθμός νέων περιστατικών	105

Συνεδρίες διαγνωστικής αξιολόγησης

▪ Διαγνωστικές παιδοψυχιατρικές συνεντεύξεις	630
▪ Ψυχομετρικές δοκιμασίες	160

Θεραπευτικές συνεδρίες

▪ Ατομικής θεραπείας παιδιού	210
▪ Συμβουλευτικής-υποστηρικτικής γονέων και οικογένειας	318
▪ Λογοθεραπείας	100
▪ Εργοθεραπείας	120
▪ Υποδοχή γονέων (εργατώρες κας Ντρε)	223
▪ Παιδοψυχιατρικές επανεξετάσεις (follow up)	118
▪ Συμβουλευτική γονέων	50

Κλινικές και εποπτικές συναντήσεις	210
------------------------------------	-----

Μονάδα Εφηβικής Ψυχιατρικής

Εξακολουθεί να λειτουργεί στο κτήριο επί της οδού Βασ. Γεωργίου 43 στο Χαλάνδρι*. Εξυπηρετεί εφήβους από 14 έως 18 ετών. Παρέχονται υπηρεσίες στο διαγνωστικό τομέα, την αντιμετώπιση κρίσεων, την ατομική υποστηρικτική θεραπεία εφήβων, ψυχοθεραπευτικές παρεμβάσεις ψυχοδυναμικού τύπου συνήθως βραχείας διάρκειας, συμβουλευτική- υποστηρικτική παρέμβαση σε γονείς και οικογένειες και την παρακολούθηση περιστατικών που έχουν ανάγκη για μεγαλύτερης διάρκειας παιδοψυχιατρική υποστήριξη. Η Μονάδα συνεργάζεται με φορείς και άλλους ειδικούς όπως σχολεία, ιδρύματα φροντίδας παιδιών κ.ά.

Προσωπικό

Υπεύθυνη: Θ. Κοτζιά (από 5/12/2009), Α. Σκούλικα (μέχρι 4/12/2009)
Ιατροί ειδικευόμενοι στην Παιδοψυχιατρική: Γ. Τριανταφύλλου (15/11/2009 – 12/01/2010), Γ. Καπούλας: (14/01/2010 – 30 /04/2010), Β. Αντωνοπούλου: (21 /04/2010 – 25/08/2010)
Ψυχολόγος: Δ. Πάνιτς
Κοινωνικός Λειτουργός: Α. Μακρής
Επισκέπτρια Υγείας: Β. Ντρέ

*Βλ. υποσημείωση σελ. 29

Κλινικό έργο Μονάδας Εφηβικής Ψυχιατρικής

Αριθμός Περιστατικών	53
Αριθμός Νέων Περιστατικών	44
▪ Διαγνωστικές Συνεντεύξεις	180
▪ Επανεξετάσεις	170
▪ Ψυχολογικές Δοκιμασίες	50
▪ Ατομικής Θεραπείας Έφηβου	70
▪ Συμβουλευτικής- υποστηρικτικής γονέων και οικογένειας	90
▪ Κοινωνική Εργασία	35
Κλινικές και εποπτικές συναντήσεις	180

Μονάδα Κοινοτικής Παιδοψυχιατρικής

Εξακολουθεί να λειτουργεί στο κτήριο επί της οδού Βασ. Γεωργίου 43, Χαλάνδρι*. Παρέχει υπηρεσίες στο 7^ο Διαμέρισμα του Δήμου Αθηναίων και στον Δήμο Γαλασίου**.

Κατά τη διαγνωστική διερεύνηση επιδιώκεται η αναδιατύπωση του αιτήματος των γονέων για μεγαλύτερη κατανόηση της ψυχικής δυσλειτουργίας και των ψυχικών αναγκών του παιδιού. Η παρέμβαση στην κρίση συνίσταται σε βραχείας διάρκειας συστηματική συμβουλευτική ή θεραπεία ψυχοδυναμικού τύπου.

Ειδικά επιστημονικά αντικείμενα αποτελούν: (α) οι μαθησιακές δυσκολίες και (β) η διερεύνηση της ψυχικής λειτουργίας παιδιών 2-4 ετών που παραπέμπονται για διαταραχές του λόγου και παιδιών της ίδιας ηλικίας που παραπέμπονται για άλλες διαταραχές. Στα αντικείμενα αυτά αναπτύσσονται ειδικά θεραπευτικά προγράμματα.

Προσωπικό

Υπεύθυνη: Α. Σκούλικα

Ιατροί ειδικευόμενοι στην Παιδοψυχιατρική: Σ. Καραβία (15/09/2009 – 28/02/2010), Β. Τσιαφάκη (από 17/02/2010 έως 20/06/2010)

Ψυχολόγοι: Α. Δούρβα, Γ. Παναγιωτίδου

Ψυχοπαιδαγωγός: Α. Κοτσιρίλου (παραίτηση λόγω συνταξιοδότησης στις 15/01/2010)

Κοινωνική Λειτουργός: Η. Κουτσιά

Λογοπεδικός: Μ. Αραμπατζή

Επισκέπτρια Υγείας: Β. Ντρέ

*Βλ. υποσημείωση σελ. 29

**Βλ. υποσημείωση σελ. 21

Κλινικό έργο Μονάδας Κοινωνικής Παιδοψυχιατρικής

Αριθμός περιστατικών	379
Αριθμός νέων περιστατικών	329

Συνεδρίες διαγνωστικής αξιολόγησης

▪ Παιδοψυχιατρικές αξιολογήσεις	832
▪ Ψυχολογικές αξιολογήσεις	1456
▪ Ψυχομετρικές δοκιμασίες	480
▪ Λογοπεδικές αξιολογήσεις	145
▪ Εργοθεραπευτικές αξιολογήσεις	5
▪ Κοινωνική εργασία	208
▪ Υποδοχή Ασθενών	400

Θεραπευτικές συνεδρίες

▪ Παιδοψυχιατρική και ψυχολογική παρακολούθηση	495
▪ Ατομικές ψυχοθεραπείες παιδιών/εφήβων	350
▪ Θεραπείες οικογένειας	50
▪ Συμβουλευτική – υποστηρικτική γονέων	330

Μονάδα Ψυχοθεραπείας *

Α. Μονάδα Ψυχοδυναμικής Ψυχοθεραπείας

Υπεύθυνος: Σ. Χριστογιώργος

Ψυχοθεραπευτές επόπτες – Μέλη της Κλινικής: Ε. Λάγιου-Λιγνού, Δ. Πάνιτς, Β. Χαντζαρά

Ψυχοθεραπευτές-Μέλη της Κλινικής: Π. Αποστολά, Τ. Διαμάντης, Σ. Κορλού, Α. Μακρής

Οι ειδικευόμενοι στην Κλινική ιατροί συμμετέχουν ως εκπαιδευόμενοι, και εκ περιτροπής, στο έργο της Μονάδας.

Θεραπευτικό έργο

▪ Αριθμός παιδιών σε ψυχοθεραπεία	39
▪ Συνεδρίες ατομικής ψυχοθεραπείας παιδιού	492
▪ Παράλληλες συνεδρίες συμβουλευτικής-υποστηρικτικής γονέων	248
▪ Εποπτικές συνεδρίες	450
▪ Συναντήσεις εποπτών και θεραπευτών	74

* Η Μονάδα Ψυχοθεραπείας διέπεται από Κανονισμό Λειτουργίας (βλ. Προσάρτημα).

Β. Μονάδα Οικογενειακής Ψυχοθεραπείας – Ειδικό Ιατρείο Οικογένειας

Υπεύθυνη: Α. Καλτσά

Θεραπευτές: Ε. Ρήγα (από 01/07/2009), Μ. Ευθυμιάδη, Ι. Φαρμακοπούλου, Α.-Μ.

Τσίλια, Β. Σαλαβού (από 10/06/2010)

Επόπτης: Β. Τομαράς

Στη θεραπευτική ομάδα συμμετέχουν ψυχολόγοι και κοινωνικοί λειτουργοί εκπαιδευμένοι ή εκπαιδευόμενοι στην οικογενειακή ψυχοθεραπεία. Συμμετέχουν επίσης, εκ περιτροπής, οι ειδικευόμενοι στην Παιδοψυχιατρική ιατροί της Κλινικής.

Θεραπευτικό έργο

▪ Αριθμός οικογενειών σε ψυχοθεραπεία	14
▪ Αριθμός συνεδριών	72
▪ Συναντήσεις επόπτη-θεραπευτών	9

Γ. Μονάδα Γνωσιακής Ψυχοθεραπείας

Υπεύθυνη: Κ. Παπανικολάου

Το ακαδημαϊκό έτος 2009-2010 λειτούργησε μόνο σε πλαίσια ερευνητικού πρωτοκόλλου για την αντιμετώπιση παχύσαρκων παιδιών.

Θεραπευτικό έργο

▪ Αριθμός περιστατικών	2
▪ Ψυχοθεραπευτικές συνεδρίες	26

Κέντρο Εκπαίδευσης και Ψυχοκοινωνικής Υποστήριξης Εφήβων (ΚΕΨΥΕ)

Στεγάζεται σε κτίριο που ανήκει στο Νοσοκομείο επί της οδού Βασιλέως Γεωργίου 43, Χαλάνδρι. Παρέχει προεπαγγελματική και επαγγελματική κατάρτιση (εργασίες γραφείου και φωτογραφίας), ψυχιατρικές θεραπευτικές υπηρεσίες και ψυχοκοινωνικές παρεμβάσεις (εκπαίδευση σε κοινωνικές και άλλες δεξιότητες), συμβουλευτική γονέων, καθώς και προετοιμασία και υποστήριξη της επαγγελματικής ένταξης σε εφήβους και νεαρούς ενήλικες με ψυχικές διαταραχές. Λειτουργεί με τις αρχές της θεραπευτικής κοινότητας. Το Κέντρο αποτελεί πλαίσιο πρακτικής άσκησης φοιτητών και σπουδαστών επαγγελματιών ψυχικής υγείας (από σχολές ψυχολογίας, κοινωνικής εργασίας, εργοθεραπείας κ.α.). Κατά την περίοδο Σεπτεμβρίου 2009 – Αυγούστου 2010 παρακολούθησαν συστηματικά το πρόγραμμα 8 έφηβοι και νέοι με ψυχικές διαταραχές.

Προσωπικό

Υπεύθυνος: Χ. Ασημόπουλος
Παιδοψυχίατρος: Κ. Παπανικολάου
Επισκέπτρια Υγείας: Ζ. Ζιούρκα
Εκπαιδευτής Φωτογραφίας: Δ. Μπούκας
Γραμματέας, Εκπαιδύτρια Η/Υ: Α. Μακρή
Επόπτρια κλινικού έργου: Ε. Λάγιου-Λιγνού

Θεραπευτικό έργο

▪ Παιδοψυχιατρικές/ψυχιατρικές συνεντεύξεις	90
Συνεδρίες	
▪ Ατομικής υποστήριξης και συμβουλευτικής	300
▪ Εκπαίδευσης σε δεξιότητες	160
▪ Συμβουλευτικής γονέων	160
▪ Δημιουργικές θεραπείες	160
▪ Παρακολούθηση των εργαστηρίων σε καθημερινό ωράριο	

Εκδηλώσεις

Έκθεση Φωτογραφίας: «Foto graffiti – Η Εικονική Πλευρά του Αστικού Τοπίου με την ματιά των Ταξιδευτών του χρόνου», στην αίθουσα Κόντογλου του Πνευματικού Κέντρου του Δήμου Αθηναίων, 06-16/10/2009. Η Έκθεση συγκέντρωσε πλήθος ευμενών σχολίων στον ημερήσιο, περιοδικό και ηλεκτρονικό τύπο.

Γραφείο υποδοχής περιστατικών (Intake)

Το γραφείο υποδοχής περιστατικών διεκπεραιώνει τη λήψη νέων παραπομπών και επαναπαραπομπών από τους γονείς των παιδιών και τις Κλινικές του Νοσοκομείου στις οποίες νοσηλεύονται τα παιδιά, από τηλεφώνου και με συνάντηση. Συνεργάζεται με όλες τις Μονάδες της Παιδοψυχιατρικής Κλινικής. Ενημερώνει και κατευθύνει τα περιστατικά προς τις κατάλληλες υπηρεσίες. Εκπαιδεύει σπουδαστές επισκέπτες υγείας, κοινωνικής εργασίας και ψυχιατρικούς νοσηλευτές.

Προσωπικό

Επισκέπτες Υγείας: Ε. Χειλάς, Β. Ντρέ

Εφημερίες

Η Πανεπιστημιακή Παιδοψυχιατρική Κλινική συμμετέχει στις γενικές εφημερίες του Νοσοκομείου (ημέρα παρ' ημέρα) με έναν παιδοψυχίατρο, έναν ειδικευόμενο παιδοψυχίατρο και μία ψυχολόγο, καθώς και έναν παιδοψυχίατρο σε ετοιμότητα. Κατά τις υπόλοιπες ημέρες στην εσωτερική εφημερία της Κλινικής συμμετέχουν ένας παιδοψυχίατρος και ένας ειδικευόμενος παιδοψυχίατρος.

Εκπαιδευτικό Έργο

Εβδομαδιαίο Πρόγραμμα Εκπαιδευτικών Συναντήσεων της Κλινικής

ΠΕΜΠΤΗ: 12:00 – 13:30

- 08/10/2009 Βιβλιογραφική ενημέρωση
Γ. Γιαννακόπουλος
Άρθρο αναφοράς: Klein R.G. (2009). Anxiety disorders.
Journal of Child Psychology and Psychiatry, 50, 153-162
- 15/10/2009 Παρουσίαση περιστατικού Μονάδας Συμβουλευτικής-
Διασυνδετικής Β΄
Α. Ηλιάδου
Συζητήτρια: **Α. Σκούλικά**
- 22/10/2009 Διοικητικά θέματα
- 29/10/2009 Διάλεξη: «Σύνδρομο Tourette και συναφείς διαταραχές.
Διαγνωστικές και θεραπευτικές προτάσεις»
Α. Κουμούλα, Παιδοψυχίατρος, Διευθύντρια Ε.Σ.Υ.
Χ. Ανδρούτσος, Παιδοψυχίατρος, Επιμελητής Β΄ Ε.Σ.Υ.
- 05/11/2009 Παρουσίαση περιστατικού Μονάδας Κοινωνικής
Παιδοψυχιατρικής
Α. Σκούλικά, Γ. Παναγιωτίδου, Α. Δούρβα
Συζητήτρια: **Β. Χαντζαρά**
- 12/11/2009 Βιβλιογραφική ενημέρωση
Σ. Χαριτάκη
Άρθρο αναφοράς: Nicholis D., Viner R. (2009). Childhood risk
factors for lifetime anorexia nervosa by age 30 years in a national
birth cohort. Journal of the American Academy of Child and
Adolescent Psychiatry, 48, 791-799
- 19/11/2009 Διάλεξη με θέμα: «Ανεπάρκεια στην ικανότητα επεξεργασίας της
σειράς με την οποία παρουσιάζονται ακολουθίες οπτικών
πληροφοριών σε άτομα με εξελικτική δυσλεξία»
Ε. Τσουκνίδα, MSc, Ph.D, Νευροψυχολόγος – Ειδικός Μαθησιακών
Δυσκολιών
- 26/11/2009 Διοικητικά θέματα
- 03/12/2009 Παρουσίαση περιστατικού Μονάδας Ενδονοσοκομειακής
Νοσηλείας (TEN)
Α. Σπυριδωνίδου
Συζητήτρια: **Α. Καρδάση**

- 10/12/2009 Διάλεξη με θέμα: «Η εξελικτική γλωσσική διαταραχή και η σχέση της με τη δυσλεξία»
Σ. Γιαννοπούλου
Συζητήτρια: Α. Φραγκούλη, Ph.D, Λογοπεδικός
- 17/12/2009 Διοικητικά θέματα
- 14/01/2010 Παρουσίαση Περιστατικού Μονάδας Συμβουλευτικής-Διασυνδετικής Α'
Γ. Γιαννακόπουλος
Συζητήτρια: **Κ. Παπανικολάου**
- 21/01/2010 Διάλεξη με θέμα: «Χρήση εξαρτησιογόνων ουσιών από εφήβους μαθητές στη χώρα μας και στην Ευρώπη».
Α. Κοκκέβη, Ψυχολόγος, Αναπλ. Καθηγήτρια Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών
- 04/02/2010 Παρουσίαση Περιστατικού Μονάδας Εξωτερικών Ιατρείων Α'
Β. Πανέτσου
Συζητήτρια: **Θ. Κοτζιά**
- 11/02/2010 Βιβλιογραφική ενημέρωση
Σ. Κορλού
Άρθρο αναφοράς: Tronick E., Reck C. (2009). Infants of depressed mothers. Harvard Review of Psychiatry, 17, 147-156
- 18/02/2010 Παρουσίαση ερευνητικής μελέτης: «Η ψυχοπαθολογία των γονιών παιδιών με Ιδεοψυχαναγκαστική Διαταραχή»
Β. Κονδύλη, Παιδοψυχίατρος
Συζητήτρια: **Μ. Λιακοπούλου**
- 25/02/2010 Διοικητικά θέματα
- 04/03/2010 Παρουσίαση περιστατικού Ειδικού Ιατρείου Διάχυτων Διαταραχών της Ανάπτυξης
Β. Τσιαφάκη
Συζητήτρια: **Α. Καλτσά**
- 11/03/2010 Βιβλιογραφική Ενημέρωση
Ν. Αμβρόσιος
Άρθρο αναφοράς: Edwards, S., Rapee R., Kennedy, S. (2010). Prediction of anxiety symptoms in preschool-aged children: examination of maternal and paternal perspectives. Journal of Child Psychology and Psychiatry, 51, 313-321

- 18/03/2010 Διάλεξη με θέμα: «Διαταραχή Ταυτότητας φύλου στην παιδική ηλικία και στον ενήλικο βίο»
 Γ. Βαϊδάκης, Αναπλ. Καθηγητής Ψυχιατρικής Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών
- 22/04/2010 Διοικητικά Θέματα
- 13/05/2010 Διάλεξη με θέμα: «Γενετική Ψυχιατρικών Διαταραχών»
 Γ. Παπαδημητρίου, Καθηγητής Ψυχιατρικής, Διευθυντής Α΄ Ψυχιατρικής Κλινικής Πανεπιστημίου Αθηνών, «Αιγινήτειο» Νοσοκομείο
- 20/05/2010 Παρουσίαση περιστατικού Μονάδας Ενδονοσοκομειακής Νοσηλείας (TEN)
Γ. Καπούλας
 Συζητητής: **Α. Βούρδας**
- 27/05/2010 Διάλεξη με θέμα: «Η Γνωσιακή Θεραπεία στην αντιμετώπιση της κατάθλιψης»
 Ι. Παπακώστας, Αναπληρωτής Καθηγητής Ψυχιατρικής Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών
- 03/06/2010 Βιβλιογραφική Ενημέρωση
Β. Αντωνοπούλου
 Άρθρο αναφοράς: Luby J., Navsaria N. (2010). Pediatric bipolar disorder: Evidence for prodromal states and early markers. Journal of Child Psychology and Psychiatry, 51, 459-471
- 10/06/2010 Παρουσίαση Κέντρου Ημέρας εφήβων «Ωρίωνας» της ΕΨΥΠΕ
 Ι. Ανδριώτης, Παιδοψυχίατρος, Π. Μάμα-Αγαπίου, Παιδοψυχίατρος, Ελ. Παλλέ, Εικαστική Θεραπεύτρια
- 17/06/2010 Διοικητικά Θέματα
- 24/06/2010 Διάλεξη με θέμα: «Νομικά θέματα στην άσκηση της Παιδοψυχιατρικής»
 Δ. Βούτσινος, Δικηγόρος

Προπτυχιακή Εκπαίδευση

Α. Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό Μάθημα Φοιτητών Ιατρικής
(Χειμερινό Εξάμηνο): «ΨΥΧΟΣΩΜΑΤΙΚΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΣΤΑ ΠΑΙΔΙΑ»
Υπεύθυνοι: Γ. Χρούσος, **Γ. Κολαΐτης**, **Σ. Χριστογιώργος**

ΔΕΥΤΕΡΑ: 15.00 - 16.45

25/11/2009	Σωματοποίηση - Ψυχοσωματικά Προβλήματα των Παιδιών	1 ώρα	Γ. Κολαΐτης
	Το παιδί στο Νοσοκομείο: Ψυχολογικές επιπτώσεις	1 ώρα	Α. Βούρδας
02/12/2009	Διαταραχές διατροφής στην προεφηβεία και εφηβεία (Ανορεξία- Βουλιμία- Παχυσαρκία) – Παιδιατρική προσέγγιση	2 ώρες	Π. Περβανίδου
09/12/2009	Διαταραχές στην πρώιμη σχέση μητέρας- βρέφους: Επιπτώσεις στην ψυχοκοινωνική ανάπτυξη του παιδιού Παιδοψυχιατρική προσέγγιση των διαταραχών διατροφής	2 ώρες	Μ. Λιακοπούλου
16/12/2009	Διαταραχές απέκκρισης (Εγκόπριση, ενούρηση) Διαταραχές ύπνου στα παιδιά	1 ώρα 1 ώρα	Σ. Χριστογιώργος Κ. Παπανικολάου
13/01/2010	Νευροενδοκρινολογία του stress Διαταραχή Μετατραυματικού stress	1 ώρα 1 ώρα	Π. Περβανίδου Γ. Κολαΐτης
20/01/2010	Κοιλιακά άλγη Ελκώδης κολίτιδα, πεπτικό έλκος	2 ώρες	Ε. Ρώμα
27/01/2010	Το παιδί στο Νοσοκομείο. Το παιδί με το χρόνιο νόσημα (Παιδιατρική προσέγγιση)	1 ώρα	Χ. Μπακούλα- Τζουμάκα
	Το παιδί στο Νοσοκομείο. Το παιδί με το χρόνιο νόσημα (Παιδοψυχιατρική προσέγγιση)	1 ώρα	Κ. Παπανικολάου
03/02/2010	Ticks, σύνδρομο Gilles de la Tourette σε παιδιά και εφήβους	1 ώρα	Ε. Λαζαράτου
	Επείγοντα παιδοψυχιατρικά περιστατικά	1 ώρα	Γ. Κολαΐτης
10/02/2010	Διαταραχές λόγου – Τραυλισμός Το παιδί και ο θάνατος-Διεργασίες πένθους	1 ώρα 1 ώρα	Σ. Γιαννοπούλου Σ. Χριστογιώργος

Β. Κατ' Επιλογήν Υποχρεωτικό Μάθημα Φοιτητών Ιατρικής
(Εαρινό Εξάμηνο): «ΠΑΙΔΟΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗ»
Υπεύθυνοι: **Γ. Κολαΐτης**, **Σ. Χριστογιώργος**, Ε. Λαζαράτου,
Δ. Αναγνωστόπουλος

ΤΕΤΑΡΤΗ: 15.00 - 16.45

14/04/2010	Ομαλή ψυχολογική ανάπτυξη του παιδιού με έμφαση στη συναισθηματική και ψυχοκοινωνική πλευρά	2 ώρες	Σ. Χριστογιώργος
21/04/2010	Διαγνωστική αξιολόγηση και ταξινόμηση στην Παιδική και Εφηβική Ψυχιατρική	2 ώρες	Γ. Κολαΐτης
28/04/2010	Διαταραχές συναισθήματος – Αυτοκτονικότητα	1 ώρα	Μ. Λιακοπούλου
	Διαταραχές άγχους	1 ώρα	Ε. Λαζαράτου
05/05/2010	Διαταραχή ελλειμματικής προσοχής-υπερκινητικότητας Διαταραχές διαγωγής – Νεανική παραπτωματικότητα	2 ώρες	Α. Βούρδας
12/05/2010	Νοητική υστέρηση και ψυχική υγεία	1 ώρα	Γ. Κολαΐτης
	Διάχυτες διαταραχές ανάπτυξης-Αυτισμός	1 ώρα	Κ. Παπανικολάου
19/05/2010	Ειδικές μαθησιακές διαταραχές	1 ώρα	Δ. Αναγνωστόπουλος
	Σχολική φοβία-άρνηση	1 ώρα	Σ. Χριστογιώργος
26/05/2010	Ψυχώσεις σε παιδιά και εφήβους Κακοποίηση-παραμέληση παιδιού	2 ώρες	Α. Βούρδας
02/06/2010	Διαζύγιο και παιδί	1 ώρα	Μ. Λιακοπούλου
	Ψυχοφαρμακολογία σε παιδιά και εφήβους	1 ώρα	Α. Βούρδας
09/06/2010	Ψυχοδυναμική ψυχοθεραπεία παιδιών και εφήβων	1 ώρα	Σ. Χριστογιώργος
	Γνωσιακές-συμπεριφορικές θεραπείες	1 ώρα	Κ. Παπανικολάου
16/06/2010	Οικογενειακή ψυχοθεραπεία	1 ώρα	Β. Τομαράς
	Οργάνωση υπηρεσιών ψυχικής υγείας για παιδιά και εφήβους	1 ώρα	Γ. Κολαΐτης

Γ. Πρόγραμμα ΑΣΚΗΣΗΣ Φοιτητών Ιατρικής
στην Παιδοψυχιατρική

Διδάσκοντες: **Γ. Κολαΐτης, Α. Βούρδας, Κ. Παπανικολάου, Σ. Χριστογιώργος**

ΤΕΤΑΡΤΗ: 09.00 - 13.00

(Με εβδομαδιαία συχνότητα, καθόλη τη διάρκεια του ακαδημαϊκού έτους 2009-2010)

09.00 - 11.00: Γενικό μέρος

11.00 - 13.00: Παρουσίαση κλινικού περιστατικού (βίντεο και συζήτηση)

II. Συμμετοχή Μελών ΔΕΠ της Κλινικής στο Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών Άλλων Πανεπιστημιακών Κλινικών και Σχολών

- Μάθημα Αγγλικής Ιατρικής Ορολογίας. Παιδοψυχιατρική Αγγλική Ορολογία. Α΄ Πανεπιστημιακή Παιδιατρική Κλινική. Φοιτητές Ιατρικής (2^ο έτος). Μάθημα υποχρεωτικό κατ' επιλογήν (εαρινό εξάμηνο), Αθήνα 27/04/2010

Γ. Κολαΐτης

- Μάθημα με τίτλο «Συνήθη προβλήματα εσωτερίκευσης – εξωτερίκευσης στην εφηβεία» σε ειδικευόμενους παιδίατρος του Νοσοκομείου Παιδών «Η Αγία Σοφία». Αθήνα 20/02/2010

Γ. Κολαΐτης

III. Μεταπτυχιακή Εκπαίδευση

A. Διετές Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα Κορμού για τους Ιατρούς Ειδικευομένους στην Παιδοψυχιατρική (Δεύτερος Κύκλος: Οκτώβριος 2009 – Ιούνιος 2010)
Συντονιστές: **Γ. Κολαΐτης - Σ. Χριστογιώργος**

ΤΡΙΤΗ 13:30-15:00

20/10/2009	Διαταραχή Μετατραυματικού Στρες Γ. Κολαΐτης
27/10/2009	Σωματοποίηση – Σωματόμορφες διαταραχές Σ. Χαριτάκη
03/11/2009	Διαταραχή ταυτότητας φύλου Σ. Χριστογιώργος
10/11/2009	Διαταραχές διατροφής βρεφών και νηπίων Β. Χαντζαρά
24/11/2009	Ενούρηση, εγκόπριση A. Καλτσά
01/12/2009	Διαταραχές δεσμού E. Λάγιου-Λιγνού
08/12/2009	Ψυχοπαθολογία βρεφικής και νηπιακής ηλικίας A. Σκούλικα
15/12/2009	Κατάχρηση ουσιών και αλκοόλ στην εφηβεία B. Πομίνι
12/01/2010	Το παιδί και ο θάνατος N. Πάνιτς
19/01/2010	Διαταραχή ελλειμματικής προσοχής - υπερκινητικότητας T. Κόρπα
26/01/2010	Διαταραχές μυοσπασμάτων – Σύνδρομο Tourette X. Ανδρούτσος
02/02/2010	Διαταραχές διαγωγής-Νεανική παραπτωματικότητα Σ. Κωτσόπουλος
09/02/2010	Ψυχαναγκαστική-καταναγκαστική διαταραχή Σ. Κορλού
16/02/2010	Υιοθεσία - Αναδοχή Θ. Κοτζιά
23/02/2010	Διαζύγιο και επιπτώσεις A. Καρδάση
02/03/2010	Διαταραχές ύπνου στα παιδιά E. Λαζαράτου
09/03/2010	Διαταραχές διατροφής στην εφηβεία M. Λιακοπούλου
16/03/2010	Διπολική διαταραχή M. Λιακοπούλου

23/03/2010	Νοητική υστέρηση και ψυχική υγεία Γ. Κολαΐτης
13/04/2010	Εισαγωγή στην ψυχοφαρμακολογία Ζ. Παπαδοπούλου-Νταϊφώτη
20/04/2010	Εισαγωγή στην ψυχοφαρμακολογία (συναισθηματικές διαταραχές) Ζ. Παπαδοπούλου-Νταϊφώτη, Κ. Παπανικολάου
27/04/2010	Ψυχοφαρμακολογία (διαταραχές αυτιστικού φάσματος, ΔΕΠΥ) Γ. Καραντάνος
04/05/2010	Ψυχοφαρμακολογία (ψυχώσεις, αγχώδεις διαταραχές) Γ. Καραντάνος
11/05/2010	Κλινικές εφαρμογές ψυχαναλυτικής ψυχοθεραπείας σε παιδιά και εφήβους Δ. Αναγνωστόπουλος
18/05/2010	Κλινικές εφαρμογές οικογενειακής ψυχοθεραπείας σε παιδιά και εφήβους Β. Τομαράς
25/05/2010	Κλινικές εφαρμογές γνωσιακής ψυχοθεραπείας σε παιδιά και εφήβους Κ. Παπανικολάου
01/06/2010	Η Γενετική στην Παιδοψυχιατρική Γ. Γυφτοδήμου
08/06/2010	Θέματα ψυχιατροδικαστικής στην Παιδοψυχιατρική Α. Βούρδας
15/06/2010	Θέματα ψυχιατροδικαστικής στην Παιδοψυχιατρική Α. Βούρδας
22/06/2010	Εκφοβισμός – Θυματοποίηση στο σχολικό περιβάλλον Ε. Σουμάκη
29/06/2010	Αναστοχαστική συνάντηση απολογισμού του 2 ^{ου} κύκλου του εκπαιδευτικού προγράμματος Γ. Κολαΐτης, Σ. Χριστογιώργος, Μ. Λιακοπούλου, Κ. Παπανικολάου

Β. Σεμινάριο Μεθοδολογίας Έρευνας

Υπεύθυνος: **Γ. Κολαΐτης**

Το σεμινάριο απευθύνεται στους ειδικευόμενους παιδοψυχιάτρους της Κλινικής (υποχρεωτικό) ή άλλων υπηρεσιών και άλλους ενδιαφερόμενους ειδικούς ψυχικής υγείας (προαιρετικό). Σκοπός του σεμιναρίου είναι η παροχή βασικών γνώσεων σε θέματα μεθοδολογίας έρευνας. Στους συμμετέχοντες δίδεται έντυπο υλικό σε κάθε μάθημα.

ΤΡΙΤΗ: 09:00-10:00 π.μ.

10/11/2009	Επιδημιολογικές μελέτες στην Παιδική/Εφηβική Ψυχιατρική	Γ. Κολαΐτης Χ. Τζαβάρα
17/11/2009 (09:00-11:00)	Γενικές αρχές Επιδημιολογίας στον ερευνητικό σχεδιασμό	Α. Χατζάκης
24/11/2009	Βασικές αρχές και έννοιες Στατιστικής (περιγραφικά στατιστικά μέτρα)	Χ. Τζαβάρα
01/12/2009	Βασικές αρχές και έννοιες Στατιστικής (παραμετρικές και μη παραμετρικές μέθοδοι ανάλυσης δεδομένων)	Χ. Τζαβάρα
08/12/2009	Βασικές αρχές και έννοιες Στατιστικής (ανάλυση παλινδρόμησης)	Χ. Τζαβάρα
15/12/2009	Αξιολόγηση και σχεδιασμός ερωτηματολογίων - έλεγχος αξιοπιστίας και εγκυρότητας μετρήσεων	Χ. Τζαβάρα
05/01/2010	Αξιολόγηση και σχεδιασμός ερωτηματολογίων - έλεγχος αξιοπιστίας και εγκυρότητας μετρήσεων (2 ^ο μέρος)	Χ. Τζαβάρα
12/01/2010	Στάθμιση ερευνητικών εργαλείων	Σ. Φερεντίνος

19/01/2009	Ανιχνευτικά εργαλεία στην Παιδική/ Εφηβική Ψυχιατρική	Γ. Κολαΐτης
26/01/2010	Ανάλυση παραγόντων (factor analysis)	K. Richardson
02/02/2010	Η έρευνα και η σημασία της στην κλινική πράξη	Σ. Κωτσόπουλος
09/02/2010	Σχεδιασμός και αξιολόγηση ερευνητικού πρωτοκόλλου	X. Τζαβάρα
16/02/2010	Σχεδιασμός και αξιολόγηση ερευνητικού πρωτοκόλλου (2 ^ο μέρος)	X. Τζαβάρα Μ. Λιακοπούλου
23/02/2010	Προηγούμενες διακρατικές μελέτες της Κλινικής	Γ. Κολαΐτης
02/03/2010	Μετα-αναλύσεις (meta-analysis)	K. Richardson
09/03/2010	Σχολιασμός - κρίση επιλεγμένων άρθρων - τεχνικές συγγραφής άρθρων	X. Τζαβάρα Γ. Κολαΐτης
16/03/2010	Σχολιασμός - κρίση επιλεγμένων άρθρων - τεχνικές παρουσίασης άρθρων	X. Τζαβάρα Γ. Κολαΐτης
23/03/2010	Αξιολόγηση σεμιναρίου	X. Τζαβάρα Γ. Κολαΐτης

Γ. Μεταπτυχιακό Κλινικής Ψυχολογίας
Μάθημα: Ψυχοπαθολογία Α' (Ψυχοδυναμική κατανόηση
ψυχοπαθολογίας παιδιών και εφήβων)
Ανάθεση Μαθήματος: **Σ. Χριστογιώργος**

ΔΕΥΤΕΡΑ: 09:30-12:30

12/10/2009	Εισαγωγικές έννοιες στην Φροϋδική θεωρία Ομαλή ψυχοσυναισθηματική ανάπτυξη παιδιών/ εφήβων I. Τσιάντης, Σ. Χριστογιώργος
19/10/2009	Προσχολική ηλικία M. Ζερβάκη-Widdershoven, Σ. Χριστογιώργος
26/10/2009	Λανθάνουσα Περίοδος Δ. Τζίκας - Σ. Χριστογιώργος
02/11/2009	Εφηβεία N. Πάνιτς
09/11/2009	Βασικές Αρχές Ψυχαναλυτικής Ψυχοθεραπείας παιδιών Σ. Χριστογιώργος
16/11/2009	Μεταβίβαση-Αντιμεταβίβαση E. Λάγιου-Λιγνού
23/11/2009	Απώλεια-Πένθος-Ψυχικό Τραύμα E. Σουμάκη - Σ. Χριστογιώργος
30/11/2009	Μετατραυματική Διαταραχή του στρες Γ. Κολαΐτης - Σ. Χριστογιώργος
07/12/2009	Οριακές Διαταραχές-Ψύχωση B. Χαντζαρά - Σ. Χριστογιώργος
14/12/2009	Διαταραχές Ταυτότητας Φύλου E. Σταύρου - Σ. Χριστογιώργος
11/01/2010	Φοβίες -Σχολική Φοβία Σ. Χριστογιώργος
18/01/2010	Ψυχοσωματικές Διαταραχές A. Αλεξανδρίδης
25/01/2010	Διαταραχές Διατροφής E. Σταύρου- Σ. Χριστογιώργος

IV. Συνεχιζόμενη Εκπαίδευση για Επαγγελματίες Ψυχικής Υγείας

A. Εκπαιδευτικό Σεμινάριο 30 Εκπαιδευτικών Ωρών Θεωρίας και Πρακτικής: Διάγνωση – Διαχείριση – Αντιμετώπιση Παιδιών και Εφήβων με Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής-Υπερκινητικότητα

Το σεμινάριο υλοποιήθηκε σε συνεργασία με την Ελληνική Εταιρεία Μελέτης της ΔΕΠΥ (Πρόεδρος ΔΣ: Τ. Κόρπα, Παιδοψυχίατρος, Επιμελήτρια Ε.Σ.Υ.) και το παρακολούθησαν 80 ειδικοί ψυχικής υγείας.

ΔΕΥΤΕΡΑ: 15:15 – 17:00

22/2/2010	Διαγνωστικά κριτήρια, κλινική εικόνα ΔΕΠΥ Εισηγήτρια: Τ. Κόρπα Βιβλιογραφική Ενημέρωση . Συντονιστής: Γ. Κολαΐτης
01/03/2010	Παράγοντες κινδύνου για ΔΕΠΥ. Βιολογικοί μηχανισμοί στη ΔΕΠΥ Εισηγήτρια: Ν. Περβανίδου Βιβλιογραφική Ενημέρωση. Συντονίστρια: Ν. Περβανίδου
08/03/2010	Νευροψυχολογικές λειτουργίες στην παιδική ΔΕΠΥ Εισηγήτρια: Ε. Μπιτσάκου Βιβλιογραφική Ενημέρωση. Συντονίστρια: Ε. Μπιτσάκου
15/03/2010	Κλινική αξιολόγηση του παιδιού με ΔΕΠΥ - διαγνωστικά εργαλεία Εισηγήτρια: Τ. Κόρπα Παρουσίαση κλινικής περίπτωσης. Συντονίστρια: Τ. Κόρπα
22/03/2010	ΔΕΠΥ στην προσχολική ηλικία Εισηγήτρια: Ι. Γιαννοπούλου Βιβλιογραφική Ενημέρωση. Συντονίστρια: Ι. Γιαννοπούλου
12/04/2010	Πρόσεγγιση του εφήβου με ΔΕΠΥ Εισηγητής: Μ. Τσαλαμανιός Παρουσίαση κλινικής περίπτωσης. Συντονιστής: Γ. Κολαΐτης
19/04/2010	Η ΔΕΠΥ στην ενήλικη ζωή Εισηγήτρια: Τ. Κόρπα Βιβλιογραφική Ενημέρωση. Συντονίστρια: Τ. Κόρπα

- 26/04/2010 ΔΕΠΥ και συννοσηρότητα
 Εισηγήτρια: Α. Κουμούλα
 Παρουσίαση κλινικής περίπτωσης. Συντονίστρια: Α. Κουμούλα
- 03/05/2010 Μαθησιακές δυσκολίες και ΔΕΠΥ
 Εισηγητής: Χ. Σκαλούμπακας
 Βιβλιογραφική Ενημέρωση. Συντονιστής: Χ. Σκαλούμπακας
- 10/05/2010 Επιπτώσεις της ΔΕΠΥ στο άτομο, την οικογένεια και την κοινωνία
 Εισηγητής: **Γ. Κολαΐτης**
 Παρουσίαση κλινικής περίπτωσης. Συντονίστρια: Α. Φράγκου
- 17/05/2010 Μοντέλο θεραπευτικής αντιμετώπισης – διαχείρισης ΔΕΠΥ
 Εισηγήτρια: Τ. Κόρπα
 Βιβλιογραφική Ενημέρωση. Συντονίστρια: Ε. Μπάρλου
- 31/05/2010 Παρέμβαση στο σχολικό πλαίσιο για μαθητές με ΔΕΠΥ
 Εισηγητές: Χ. Σκαλούμπακας – Τ. Κόρπα
 Παρουσίαση κλινικής περίπτωσης.
 Συντονιστής: Χ. Σκαλούμπακας
- 07/06/2010 Γνωσιακές – Συμπεριφορικές παρέμβάσεις στη ΔΕΠΥ.
 Ομάδες Γονέων
 Εισηγήτρια: Σ. Γεωργουτσάκου
 Παρουσίαση κλινικής περίπτωσης.
 Συντονίστρια: Σ. Γεωργουτσάκου
- 14/06/2010 Φαρμακευτική αντιμετώπιση της ΔΕΠΥ
 Εισηγητής: Χ. Ανδρούτσος
 Παρουσίαση κλινικής περίπτωσης. Συντονίστρια: Τ. Κόρπα
- 21/06/2010 Διεθνή και Ελληνικά δεδομένα: υπηρεσίες-φορείς-νομικό πλαίσιο ΔΕΠΥ
 Εισηγήτρια: Τ. Κόρπα
 Ανασκόπηση, συζήτηση – κλείσιμο σεμιναρίου
 Συντονιστής: **Γ. Κολαΐτης**

Β. Σεμινάριο για την ψυχική υγεία των βρεφών 2009-2010:
Ο ψυχισμός του βρέφους και του νηπίου όπως φαίνεται στις
συναντήσεις ψυχαναλυτικής ψυχοθεραπείας
Συντονιστές: **Α. Σκούλικά**, Σ. Μανωλόπουλος,
Υποστήριξη – Οργάνωση- Συμμετοχή: **Β. Ντρέ**

Σε συνεργασία με την Ελληνική Ψυχαναλυτική Εταιρεία - Εταιρεία για την
Ψυχική Υγεία των Βρεφών

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ: 14:00-16:00

- 16/10/2009 Εισαγωγή στις αρχές της ψυχαναλυτικής ψυχοθεραπείας βρεφών
και νηπίων
Κλινική παρουσίαση. Θεωρητική ανάπτυξη»
Σ. Μανωλόπουλος, **Α. Σκούλικά**
- 30/10/2009 Παρουσίαση της θεραπείας παιδιού με πρώιμο ψυχικό
τραυματισμό και αυτιστικόμορφη συμπτωματολογία
Μ. Ματσουκά
- 11/12/2009 Παρουσίαση της θεραπείας παιδιού με διαταραχές διατροφής
Έ. Λάγιου-Λιγνού
- 15/01/2010 Παρουσίαση της θεραπείας παιδιού με διαταραχές διατροφής
Έ. Λάγιου-Λιγνού
- 12/02/2010 Παρουσίαση της θεραπείας παιδιού σε πρώιμη συμβιωτική σχέση
Μ. Τσελικά
- 26/02/2010 Παρουσίαση της θεραπείας παιδιού σε πρώιμη συμβιωτική σχέση
Μ. Τσελικά
- 16/04/2010 Παρουσίαση της θεραπείας παιδιού με πρώιμη κατάθλιψη
Α. Σκούλικά
- 30/04/2010 Παρουσίαση της θεραπείας παιδιού με πρώιμη κατάθλιψη
Α. Σκούλικά
- 21/05/2010 Συζήτηση εκτίμησης των αποτελεσμάτων του σεμιναρίου
Σχολιασμός
Σ. Μανωλόπουλος, **Α. Σκούλικά**, Ε. Λαζαράτου, Ό. Μαράτου,
Α. Μπεράτη, Ε. Τσανίρα

Γ. Η απώλεια και το πένθος στο βρέφος και το νήπιο

Συντονιστές: **A. Σκούλικά**, Φ. Μπίθαρη

Υποστήριξη - Οργάνωση- Συμμετοχή: **B. Ντρέ**

Εκτενής παρουσίαση και συζήτηση περιπτώσεων παιδιών σε πένθος έτσι όπως εμφανίζονται στην καθημερινότητα του παιδικού σταθμού ή του νηπιαγωγείου και κατά την παιδοψυχιατρική εκτίμηση. Μελέτη των αντιδράσεων βρεφών και νηπίων που αντιμετωπίζουν απώλειες, στη σχέση τους με τον Παιδικό Σταθμό, τους παιδαγωγούς, τα άλλα παιδιά, τους γονείς. Απευθύνεται: σε παιδαγωγούς, νηπιαγωγούς, επαγγελματίες της πρώτης παιδικής ηλικίας. 5 συναντήσεις. Ημέρα Παρασκευή, 14:00-16.00.

Παρουσίαση υλικού

Από τη ζωή στον παιδικό σταθμό και το νηπιαγωγείο

Παιδαγωγοί στους Παιδικούς Σταθμούς του Δήμου Αθηναίων

Από την ψυχιατρική και ψυχοθεραπευτική πρακτική

A. Σκούλικά και εργαζόμενοι στην Πανεπιστημιακή Παιδοψυχιατρική Κλινική

20/11/2009, 4/12/2009, 29/1/2010, 5/3/2010, 19/3/2010

Σχολιασμός: **M. Λιακοπούλου**, Φ. Μπίθαρη, **Γ. Παναγιωτίδου**, **K. Κοτσιρίλου**,
M. Ματσουκά

Δ. Σεμινάριο Παρατήρησης Βρέφους Υπεύθυνη: **Ε. Λάγιου - Λιγνού**

Τριάντα συνεδρίες, διάρκειας 80' η κάθε μια, με 8 εκπαιδευόμενους.

Στόχοι

- Έκθεση του παρατηρητή στις συμπεριφορές του βρέφους ενδεικτικές της πρώιμης ψυχικής λειτουργίας και της ποιότητας των εμπειριών του.
- Επισήμανση της σημαντικότητας των πρωταρχικών σχέσεων του βρέφους με τα πρόσωπα φροντίδας (μητέρα, πατέρα και τα άλλα μέλη της οικογένειας), στις διεργασίες της βιοψυχοκοινωνικής ανάπτυξης με θεωρητικές αναφορές, στις σύγχρονες ψυχαναλυτικές θεωρίες της ανάπτυξης, στις πρόσφατες θεωρίες της βρεφικής αναπτυξιακής ψυχολογίας και των νευροεπιστημών.
- Αναγνώριση της αναπόφευκτης συναισθηματικής συμμετοχής του παρατηρητή κατά την διαδικασία της παρατήρησης.

Θεματολογία

- Πρωταρχική μητρική λειτουργία και ο ρόλος του πατέρα.
- Λειτουργία της προβολής και ενδοβολής στη σχέση μητέρας βρέφους.
- Αντιμεταβιβαστικά συναισθήματα του παρατηρητή.
- Απογαλακτισμός / απώλεια και αναζήτηση του αντικειμένου αγάπης.
- Απαρχές ψυχικής απαρτίωσης του βρέφους, ψυχικό σθένος και αδυναμίες.
- Ανάπτυξη εμπιστοσύνης, ικανότητα να μένει μόνο, ο φόβος του ξένου.

V. Συμμετοχή Μελών της Κλινικής σε Μετεκπαιδευτικές Δραστηριότητες Άλλων Πανεπιστημιακών και Επιστημονικών Φορέων

- Σεμινάριο νευροεξελικτικής αγωγής, Σύλλογος Ελλήνων Εργοθεραπευτών (27/06/2010-25/07/2010)
Z. Αλμπάνη
- Ψυχιατροδικαστικά θέματα παιδιού και εφήβου. Μεταπτυχιακό σεμινάριο Ψυχιατροδικαστικής: Ψυχιατρική και νομικό πλαίσιο, Αμερικανικό Κολλέγιο Ελλάδος (24-25/05/2010)
A. Βούρδας
- Παιδικό τραύμα - Μετατραυματική Διαταραχή Στρες - Προεκτάσεις στις διαπροσωπικές σχέσεις της ενήλικης ζωής. ΠΜΣ «Προαγωγή Ψυχικής Υγείας - Πρόληψη Ψυχιατρικών Διαταραχών», Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών (12/05/2010)
Γ. Κολαΐτης
- Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Έλεγχος του στρες και Προαγωγή Υγείας», Α΄ Παιδιατρική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών και ΑΤΕΙ Αθηνών
Γ. Κολαΐτης
- Διαταραχές διάθεσης στα παιδιά. Μάθημα σε νοσηλεύτριες ειδικότητας Παιδιατρικής (16/11/2009)
Γ. Κολαΐτης
- Ημιδομημένη ψυχιατρική συνέντευξη για παιδιά και εφήβους Kiddie-Schedule for Affective Disorders and Schizophrenia-Present and Lifetime version (K-SADS-PL). Μετεκπαιδευτικό Πρόγραμμα Παιδοψυχιάτρων, Εταιρεία Ψυχοκοινωνικής Υγείας Παιδιού και Εφήβου (ΕΨΥΠΕ) (18-20/12/2009)
Γ. Κολαΐτης
- Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Κλινική Παιδιατρική και Νοσηλευτική Έρευνα», Α΄ Παιδιατρική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών (04/02/2010)
Γ. Κολαΐτης
- Ψυχοκοινωνική υγεία και προσαρμογή παιδιών και εφήβων μεταναστών. Μάθημα στους ειδικούς ψυχικής υγείας του Κέντρου Ημέρας «ΒΑΒΕΛ» (Μονάδα Ψυχικής Υγείας για μετανάστες της «Συνειρμός - ΜΚΟ Κοινωνικής Αλληλεγγυής») (19/02/2010)
Γ. Κολαΐτης

- Ποιοτικές μέθοδοι στην κοινωνική και εκπαιδευτική έρευνα. Η συναισθηματική συμμετοχή του παρατηρητή στην διαδικασία της παρατήρησης. Διακρατικό Διαπανεπιστημιακό Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών, Τμήμα Επιστημών Αγωγής Προσχολικής Ηλικίας Πανεπιστημίου Αθηνών / University of London Institute of Education

Ε. Λάγιου-Λιγνού

- Η σημασία της ομάδας στη μάθηση. Διδασκαλείο Νηπιαγωγών, Τμήμα Επιστημών Αγωγής Προσχολικής Ηλικίας Πανεπιστημίου Αθηνών

Ε. Λάγιου-Λιγνού

- Εβδομαδιαία εποπτική παρακολούθηση της ομάδας νηπίων-γονέων που πραγματοποιείται στο Ιατροπαιδαγωγικό Κέντρο Βύρωνα της Α΄ Ψυχιατρικής Κλινικής Πανεπιστημίου Αθηνών

Ε. Λάγιου-Λιγνού

- Πρωταρχικές σχέσεις στην ανάπτυξη του ψυχισμού. Πρόγραμμα εκπαιδευτικών μαθημάτων Ψυχιατρικής Κλινικής 251 Γενικού Νοσοκομείου Αεροπορίας (11,18/03/2010)

Ε. Λάγιου-Λιγνού

- Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών (ΜΑ) «Ανάπτυξη και ψυχική υγεία βρεφών και νηπίων», East London University σε συνεργασία με την Tavistock Clinic και την Εταιρεία Ψυχοκοινωνικής Υγείας του Παιδιού και του Εφήβου (ΕΨΥΠΕ) (υπεύθυνη σχεδιασμού/συντονισμού και διδάσκουσα)

Ε. Λάγιου-Λιγνού

- Παιδοψυχιατρική νοσηλευτική (θεωρητική και κλινική άσκηση). Πρόγραμμα ψυχιατρικής νοσηλευτικής ειδικότητας, Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής (15/03/2010 – 23/05/2010)

Β. Ντρέ

- Παιδοψυχιατρική νοσηλευτική (θεωρητική και κλινική άσκηση). Πρόγραμμα ψυχιατρικής νοσηλευτικής ειδικότητας, Ψυχιατρικό Νοσοκομείο Αττικής «Δρομοκάϊτειο» (26/02/2010 – 07/05/2010)

Β. Ντρέ

- Παιδοψυχιατρική νοσηλευτική (θεωρητική και κλινική άσκηση). Τμήμα Νοσηλευτικής Πανεπιστημίου Αθηνών (16/02/2010 - 08/03/2010)

Β. Ντρέ

- Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Κλινική Ψυχολογία», Τμήμα Φιλοσοφίας-Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας Πανεπιστημίου Αθηνών (02/11/2009)

Δ. Πάνιτς-Τζούφρα

- Εισαγωγικές διαλέξεις στην Ψυχανάλυση (21/12/2009)
Συντονιστές: Κ. Μπαζαρίδης, **Δ. Πάνιτς-Τζούφρα**
Συμμετέχουσα διδάσκουσα: **Δ. Πάνιτς-Τζούφρα**

- Διάχυτες διαταραχές ανάπτυξης. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Προαγωγή Ψυχικής Υγείας – Πρόληψη Ψυχιατρικών Διαταραχών» Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών

Κ. Παπανικολάου

- Πρόγραμμα εκπαίδευσης στις γνωσιακές ψυχοθεραπείες (α και β κύκλος), Α΄ Ψυχιατρική Κλινική Πανεπιστημίου Αθηνών, ΕΠΙΨΥ

Κ. Παπανικολάου

- Κύκλος μαθημάτων ειδικευομένων ιατρών Παιδιατρικής - Αναπτυξιακή και Συμπεριφορική Παιδιατρική

Κ. Παπανικολάου

- Το παιδί με ειδικές ανάγκες – Ειδική Αγωγή. Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών «Κλινική Παιδιατρική και Νοσηλευτική Έρευνα», Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών

Κ. Παπανικολάου

- Θεραπευτικός διάλογος με τους γονείς και τα βρέφη. Μετεκπαιδευτικό πρόγραμμα Ιατρών του Γενικού Νοσοκομείου «Τζάνειο» (10/05/2010)

Β. Χαντζαρά

- Η Σημασία της Διασυνδεδετικής Παιδοψυχιατρικής στα παιδιά με χρόνια νοσήματα και νεοπλασματική νόσο. Πρόγραμμα συνεχούς εκπαίδευσης Ιατρών Ψυχιατρικής Κλινικής Πανεπιστημίου Πατρών (05/06/2010)

Β. Χαντζαρά

- Παιδικό τραύμα – Προεκτάσεις στις διαπροσωπικές σχέσεις της ενήλικης ζωής. Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών «Προαγωγή Ψυχικής Υγείας – Πρόληψη Ψυχιατρικών Διαταραχών», Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών (12/05/2010)

Σ. Χριστογιώργος

Συμμετοχή σε Δραστηριότητες Αγωγής Υγείας στην Κοινότητα

1. **Κολαΐτης Γ.** Ομιλία με θέμα: «Υπερκινητικότητα-Απροσεξία-Ειδικές Μαθησιακές Δυσκολίες και συναφή προβλήματα», στο 12^ο Δημοτικό Σχολείο Ζωγράφου, με πρωτοβουλία του Συλλόγου Γονέων και Κηδεμόνων. Συμμετέχοντες: Ι. Τσιάντης, Μ. Κρητικού (Αθήνα, 18/10/2009)
2. **Κολαΐτης Γ.** Διάλεξη με θέμα «Ψυχική υγεία παιδιών και εφήβων: Γιατί είναι σημαντική», στο Ανοιχτό Λαϊκό Πανεπιστήμιο του Δήμου Φερών Έβρου (Φέρες, 24/03/2010)

Συμμετοχή σε Επιτροπές και Ομάδες Εργασίας

- **Γ. Κολαΐτης.** Μέλος (Πρόεδρος) Επιτροπής Εξετάσεων Ειδικότητας Παιδοψυχιατρικής (από Οκτώβριο 2009 και ανανέωση θητείας Μάιο 2010)
- **Γ. Κολαΐτης.** Μέλος της Νομοπαρασκευαστικής Επιτροπής του Υπουργείου Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ατομικών Δικαιωμάτων για τη διαγνωστική αξιολόγηση παιδιών για σεξουαλική κακοποίηση (Φεβρουάριος-Ιούνιος 2010)
- **Γ. Κολαΐτης.** Συμμετοχή σε δύο συναντήσεις με την Ομάδα των Ευρωπαϊκών Αξιολογητών του Προγράμματος Ψυχιατρικής Μεταρρύθμισης «ΨΥΧΑΡΓΩΣ» (Αθήνα, 13/07/2010 και 30/08/2010)
- **Γ. Κολαΐτης.** Μέλος Ομάδας Διοίκησης Έργου για την Επιδημιολογική Έρευνα της Ψυχοπαθολογίας Παιδιών και Εφήβων (Αύγουστος - Δεκέμβριος 2009)
- **Γ. Κολαΐτης, Μ. Λιακοπούλου.** Μέλη Επιτροπής Εκπαίδευσης Παιδοψυχιατρικής Εταιρείας Ελλάδος - Ένωσης Ψυχιάτρων Παιδιών και Εφήβων
- **Ε. Λάγιου-Λιγνού.** Μέλος της Εκπαιδευτικής Επιτροπής Ευρωπαϊκών μεταπτυχιακών προγραμμάτων των East London University - Κλινικής Tavistock
- **Σ. Χριστογιώργος:** Μέλος της επιτροπής προετοιμασίας του περιοδικού της Παιδοψυχιατρικής Εταιρείας Ελλάδος - Ένωσης Ψυχιάτρων Παιδιών και Εφήβων

Ερευνητικό Έργο

A. Ευρωπαϊκά Ερευνητικά Προγράμματα με Συμμετοχή της Κλινικής ή Μελών της Κλινικής

1. Διακρατικό Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα Έρευνας-Παρέμβασης Daphne III (2009-2010) «Ευαισθητοποίηση και πρόληψη για το φαινόμενο του εκφοβισμού-θυματοποίησης ανάμεσα στους μαθητές: Ανάπτυξη και εφαρμογή προγράμματος εκπαίδευσης για τους δασκάλους στα σχολεία». Φορέας συντονισμού και υλοποίησης για την Ελλάδα: Εταιρεία Ψυχοκοινωνικής Υγείας Παιδιού και Εφήβου. Υπεύθυνος: Ι. Τσιάντης. Συνεργάτες: **Χ. Ασημόπουλος**, Ευ. Βασιλακάκη, Δ. Γιαννακοπούλου, Ι. Μπεράτης, Κ. Παπαδοπούλου, Κ. Φύσσας, Θ. Χατζηπέμου
2. Διακρατικό Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα “Child and adolescent mental health in enlarged European Union: development of effective policies and practices” (CAMHEE). Συντονιστής: Prof. D. Puras, University of Vilnius, Lithuania. Συμμετέχουν 20 ευρωπαϊκές χώρες. Φορέας υλοποίησης για την Ελλάδα: Πανεπιστήμιο Αθηνών/ΕΛΚΕ. Συμμετέχον Κέντρο από την Ελλάδα: Πανεπιστημιακή Παιδοψυχιατρική Κλινική, Νοσοκομείο Παιδών «Η Αγία Σοφία». Υπεύθυνος για την Ελλάδα: Ι. Τσιάντης. Συνεργάτες: **Γ. Κολαΐτης, Σ. Χριστογιώργος**
3. Διακρατικό Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα “Incorporating cooperation research across Europe (INCORE). Συντονιστής: D. Skuse, University College London (UCL). Συμμετέχουν 12 ευρωπαϊκές χώρες. Φορέας υλοποίησης για την Ελλάδα: Πανεπιστήμιο Αθηνών/ΕΛΚΕ. Συμμετέχον Κέντρο από την Ελλάδα: Πανεπιστημιακή Παιδοψυχιατρική Κλινική, Νοσοκομείο Παιδών «Η Αγία Σοφία». Υπεύθυνος για την Ελλάδα: Ι. Τσιάντης. Συνεργάτης: **Γ. Κολαΐτης**
4. Διακρατικό Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα “SIXTH FRAMEWORK PROGRAMME PRIORITY” 1. Life Sciences, Genomics and Biotechnology for Health. “Using European and International populations to Identify Autism Susceptibility Loci” (512156), Coordinator: Prof AJ Bailey, University of Oxford, UK. Επιστ. Υπεύθυνος: Ι. Τσιάντης. Συνεργάτες: **Κ. Παπανικολάου, Ε. Γιουρούκου**
5. Μη παρεμβατική μελέτη AUTOR «Διερεύνηση των παραγόντων που σχετίζονται με μεταβολές στη βαρύτητα της ΔΕΠΥ κατά τη διάρκεια μίας περιόδου παρακολούθησης 2 ετών σε ασθενείς που παρουσιάζουν ανταπόκριση και παραμένουν σταθεροί στην αρχική φαρμακοθεραπεία τους» (έγκριση ΕΟΦ, 08.04.2009). Υπεύθυνος οργάνωσης έρευνας στην Πανεπιστημιακή Παιδοψυχιατρική Κλινική: **Γ. Κολαΐτης**. Συνεργάτης: **Γ. Γιαννακόπουλος**

6. Πολυκεντρική ευρωπαϊκή μελέτη με θέμα τη μοριακή γενετική του αυτισμού και τη μελέτη του ευρύτερου φαινότυπου. Διεθνές consortium (International Molecular Genetics Study of Autism Consortium). Φορέας υλοποίησης για την Ελλάδα: Πανεπιστήμιο Αθηνών/ΕΛΚΕ. Υπεύθυνος για την Ελλάδα: Ι. Τσιάντης. Συνεργάτες: **Κ. Παπανικολάου, Ε. Γιουρούκου**

7. Διεθνής Κοινοπραξία για τη μελέτη της γενετικής βάσης του συνδρόμου Tourette-Πρωτοβουλία Νοτιοανατολικής Ευρώπης. Φορέας υλοποίησης για την Ελλάδα: Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Π.Γ.Ν. «Σισμανόγλειο», Νοσοκομείο Παιδών «Η Αγία Σοφία», Π.Γ.Ν. Θεσσαλονίκης «Ιπποκράτειο». Υπεύθυνος για την Ελλάδα: Π. Πάσχου. Συνεργάτες: Χ. Ανδρούτσος, **Σ. Κορλού**, Α. Κουμούλα, **Μ. Λιακοπούλου**, Κ. Χριστιανόπουλος

B. Ελληνικά Ερευνητικά Προγράμματα της Κλινικής ή με Συμμετοχή της Κλινικής/ Μελών της Κλινικής

1. Μελέτη αξιοπιστίας και εγκυρότητας της ημιδομημένης ψυχιατρικής συνέντευξης για παιδιά και εφήβους K-SADS-PL σε ελληνικό πληθυσμό. Πανεπιστημιακή Παιδοψυχιατρική Κλινική. Υπεύθυνος: **Γ. Κολαΐτης**. Συνεργάτες: **Μ. Μπελιβανάκη**, Τ. Κόρπα
2. Διαταραχή στη σχέση γονιών και νηπίων με χαμηλό βάρος γέννησης. Α΄ Πανεπιστημιακή Παιδιατρική Κλινική – Β΄ Νεογνολογικό Τμήμα Νοσοκομείου Παιδών «Η Αγία Σοφία» - Πανεπιστημιακή Παιδοψυχιατρική Κλινική. Υπεύθυνες: **Μ. Λιακοπούλου**, Ε. Μπούζα. Συνεργάτης: **Μ. Ευθυμιάδου**
3. Μελέτη της αποτελεσματικότητας της νοσηλείας σε παιδοψυχιατρική μονάδα. Πανεπιστημιακή Παιδοψυχιατρική Κλινική. Υπεύθυνοι: **Μ. Μπελιβανάκη**, **Γ. Κολαΐτης**. Συνεργάτες: **Σ. Χαριτάκη**, **Θ. Κοτζιά** (χρηματοδοτούμενη από ΕΛΚΕ)
4. Ερευνητικό πρόγραμμα «Ψυχογενής ανορεξία στην προεφηβική και εφηβική ηλικία». Πανεπιστημιακή Παιδοψυχιατρική Κλινική. Υπεύθυνος: **Γ. Κολαΐτης**. Συνεργάτες: **Σ. Χαριτάκη**, **Θ. Κοτζιά**, Ν. Περβανίδου, Λ. Κατσιγιαννάκη, Σ. Σακκά, Π. Τζότζολη (χρηματοδοτούμενη από ΕΛΚΕ)
5. Ψυχολογικές παράμετροι της προσωπικότητας των παιδιών με κοιλιοκάκη και των οικογενειών τους. Α΄ Πανεπιστημιακή Παιδιατρική Κλινική – Πανεπιστημιακή Παιδοψυχιατρική Κλινική. Υπεύθυνες: Ε. Ρώμα, **Μ. Λιακοπούλου**. Συνεργάτες: **Γ. Γιαννακόπουλος**, Γ. Χουλιάρας
6. Μελέτη ενδοκρινολογικών παραμέτρων σε παιδιά με διάχυτες διαταραχές της ανάπτυξης. Α΄ Πανεπιστημιακή Παιδιατρική Κλινική. Υπεύθυνος: Γ. Χρούσος. Συνεργάτης: **Κ. Παπανικολάου**
7. Μελέτη των ψυχοπαθολογικών χαρακτηριστικών παχύσαρκων παιδιών που προσέρχονται στα εξωτερικά ιατρεία του ΓΠ Νοσοκομείου Παιδών Αθηνών «Η Αγία Σοφία». Α΄ Πανεπιστημιακή Παιδιατρική Κλινική – Πανεπιστημιακή Παιδοψυχιατρική Κλινική. Υπεύθυνος: Γ. Χρούσος. Συνεργάτης: **Κ. Παπανικολάου**
8. Μελέτη παραγόντων στρες σε γονείς με παιδιά με διάχυτες διαταραχές της ανάπτυξης. Σε συνεργασία με την Α΄ Παιδιατρική Κλινική και την Α΄ Ψυχιατρική Κλινική του Πανεπιστημίου Αθηνών. Συμμετέχουν από την Παιδοψυχιατρική Κλινική: **Γ. Κολαΐτης**, **Κ. Παπανικολάου**

9. Ερευνητική μελέτη της επίδρασης της ποιότητας ζωής και της προσαρμοστικότητας της οικογένειας στην εμφάνιση ψυχοπαθολογικής συνοσηρότητας, σε παιδιά με επιληψία. Σε συνεργασία με τη Νευρολογική Κλινική του Νοσοκομείου Παιδών «Η Αγία Σοφία». Υπεύθυνοι: **Γ. Κολαΐτης, Β. Χαντζαρά**, Α. Κοβάνης, Β. Θεοδώρου. Συμμετέχοντες: **Β. Αντωνοπούλου, Σ. Καραβία**, Δ. Αναγνώστου, Θ. Βαλέττα
10. Διακλινική ερευνητική μελέτη με θέμα: Ψυχολογικές επιπτώσεις σε παιδιά με δερματολογικά νοσήματα. Σε συνεργασία με το Δερματολογικό Τμήμα του Νοσοκομείου Παιδών «Η Αγία Σοφία». Υπεύθυνες: Μ. Βάλαρη, **Β. Χαντζαρά**. Συνεργάτες: **Γ. Μπουρούς**, Α. Αγγελή, **Α. Ηλιάδου**, Γ. Κτιστάκη
11. Ερευνητική μελέτη με θέμα: «Ποιότητα ζωής και κατάθλιψη σε παιδιά και εφήβους με νευρομυικά νοσήματα». Υπεύθυνοι: **Β. Χαντζαρά, Γ. Κολαΐτης**. Συμμετέχουσες: **Α. Καλτσά**, Μ. Καζαντζή, Χ. Μπαρμπαρέσσου, Χ. Τσίπου
12. Ερευνητική μελέτη με θέμα: «Ψυχοπαθολογία γονέων με παιδιά που πάσχουν από νευρομυικά νοσήματα και η οικογενειακή λειτουργικότητα». Υπεύθυνοι: **Β. Χαντζαρά, Γ. Κολαΐτης**, Συμμετέχουσες: **Α. Καλτσά**, Μ. Καζαντζή, Χ. Μπαρμπαρέσσου, Χ. Τσίπου
13. Μελέτη με αντικείμενο τη σύγκριση της ομάδας των νηπίων 2-4 ετών που εμφανίζουν διαταραχές λόγου με νήπια που προσέρχονται στην Πανεπιστημιακή Παιδοψυχιατρική Κλινική για άλλους λόγους και με ομάδα υγιών μαρτύρων. Στατιστική επεξεργασία δεδομένων. Υπεύθυνη: **Α. Σκούλικα**. Συνεργάτες: Ι. Αρβανίτη, **Α. Δούρβα, Β. Ντρέ, Γ. Παναγιωτίδου**, Λ. Τερίκογλου
14. Μελέτη με θέμα: «Διερεύνηση Επιβάρυνσης, Αναγκών και Ποιότητα Ζωής οικογενειών με μέλος με Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος» στα πλαίσια Μεταπτυχιακού Προγράμματος Ειδίκευσης στην Προαγωγή Ψυχικής Υγείας και Πρόληψης Ψυχιατρικών Διαταραχών, Ιατρική Σχολή Εθνικό Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών. Υπεύθυνη: **Β. Ντρέ**. Επιβλέπων: **Γ. Κολαΐτης**

Συμμετοχή της Κλινικής σε Δίκτυα

1. Συμμετοχή της Κλινικής στο άτυπο Δίκτυο για την Πρόληψη της Κακοποίησης Παραμέλησης παιδιών, που έχει συσταθεί στο πλαίσιο της επιδημιολογικής μελέτης BECAN. Φορέας υλοποίησης: Ινστιτούτο Υγείας του Παιδιού, Διεύθυνση Ψυχικής Υγείας και Κοινωνικής Πρόνοιας (πρώην Διεύθυνση Οικογενειακών Σχέσεων), Κέντρο για την Μελέτη και την Πρόληψη της Κακοποίησης – Παραμέλησης των Παιδιών.
2. Συμμετοχή της Κλινικής στο υπό ίδρυση Δίκτυο για την Καταπολέμηση και Πρόληψη του Σχολικού Εκφοβισμού και Βίας (Bullying) της Εταιρείας Ψυχοκοινωνικής Υγείας Παιδιού και Εφήβου (ΕΨΥΠΕ).

Διδακτορικές Διατριβές σε Εξέλιξη με Συμμετοχή Μελών ΔΕΠ της Κλινικής στην Τριμελή Συμβουλευτική Επιτροπή

1. Ι. Βάσση. Παράγοντες που συμβάλλουν στη διαμόρφωση του τρόπου ζωής και συμπεριφοράς Ελλήνων εφήβων. Πανελλήνια πληθυσμιακή μελέτη. Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών. Τριμελής επιτροπή: Χ. Μπακούλα, Ξ. Κρίκος, **Γ. Κολαΐτης**
2. Γ. Γιαννακόπουλος. Η πρόωμη ανίχνευση των συναισθηματικών και συμπεριφορικών προβλημάτων των εφήβων στο ελληνικό σχολείο: Το παράδειγμα του Ερωτηματολογίου Δυνατοτήτων και Δυσκολιών. Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών. Τριμελής επιτροπή: Ι. Τούντας, **Γ. Κολαΐτης**, Β. Ρότσικα
3. Β. Κονδύλη. Η συμβολή των αναμνηστικών συνεδριών στον έλεγχο του σωματικού βάρους παιδιών με παχυσαρκία: ο ρόλος της προσθήκης ψυχοεκπαιδευτικών παρεμβάσεων γνωσιακής κατεύθυνσης. Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών. Τριμελής επιτροπή: **Γ. Κολαΐτης**, **Κ. Παπανικολάου**, Χ. Κανακά
4. Τ. Κόρπα. Μητρικό stress και ημερήσια διακύμανση κορτιζόλης παιδιών με ΔΕΠΥ. Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών. Τριμελής επιτροπή: **Γ. Κολαΐτης**, Γ. Χρούσος, **Κ. Παπανικολάου**
5. Α. Κωνσταντοπούλου. Ηθικά διλήμματα κατά την προγεννητική διάγνωση. Η στάση των γονέων στην Ελλάδα απέναντι στα αποτελέσματα του προγεννητικού ελέγχου και η θέση των συμβούλων –

ψυχοθεραπευτών. Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών. Τριμελής επιτροπή: Β. Τομαράς, **Γ. Κολαΐτης, Σ. Χριστογιώργος**

6. Κ. Κωστάκου. Ψυχοκοινωνικές επιπτώσεις σε παιδιά και εφήβους με κυστική ίνωση. Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών. Τριμελής επιτροπή: **Γ. Κολαΐτης, Σ. Χριστογιώργος**, Χ. Μπακούλα-Τζουμάκα
7. Β. Λάγγαρη. Ψυχολογικές επιπτώσεις των διαταραχών του γεννητικού κύκλου και του γεννητικού συστήματος σε έφηβες. Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών. Τριμελής επιτροπή: Δ. Πλουμπίδης, Ε. Δεληγεώρογλου, **Σ. Χριστογιώργος**
8. Β. Λεβεντάκου. Διαγνωστική εκτίμηση συμπτωμάτων κατάθλιψης και επιθετικότητας στους εφήβους από τα επίπεδα συγκέντρωσης κορτιζόλης. Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών. Τριμελής επιτροπή: Γ. Χρούσος, C. Richardson, **Κ. Παπανικολάου**
9. Π. Μάμα. Μελέτη παραγόντων στρες σε οικογένειες παιδιών με διάχυτη αναπτυξιακή διαταραχή. Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών. Τριμελής επιτροπή: Α. Πεχλιβανίδης, Γ. Χρούσος, **Κ. Παπανικολάου**
10. Π. Μάντη. Διαταραχές συναισθήματος και συμπεριφοράς παιδιών υπό χρόνια θεραπεία με κορτιζόνη. Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών. Τριμελής επιτροπή: Α. Μαγιάκου, Γ. Χρούσος, **Γ. Κολαΐτης**
11. Μ. Μπελιβανάκη. Απόπειρες αυτοκτονίας σε παιδιά και εφήβους. Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών. Τριμελής επιτροπή: Ι. Τσιάντης, Δ. Αναγνωστόπουλος, **Σ. Χριστογιώργος**
12. Ε. Μπιτούνη. Σωματική ανάπτυξη και ενδοκρινικό προφίλ παιδιών με αυτισμό ή άλλη διαταραχή του αυτιστικού φάσματος. Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών. Τριμελής επιτροπή: Γ. Χρούσος, Ε. Κρίκος, **Κ. Παπανικολάου**
13. Α. Παραδεισιώτη. Συναισθηματικές και συμπεριφεριολογικές διαταραχές που προκαλεί το φαινόμενο του σχολικού εκφοβισμού στα παιδιά και εφήβους από 11-14 χρονών. Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών. Τριμελής επιτροπή: **Γ. Κολαΐτης, Σ. Χριστογιώργος**, Δ. Αναγνωστόπουλος
14. Δ. Πιπιτσούλη. Ανίχνευση του επιπολασμού των διάχυτων διαταραχών της ανάπτυξης στον Ελληνικό παιδικό και εφηβικό πληθυσμό: Στάθμιση του Ερωτηματολογίου Κοινωνικής Επικοινωνίας (Social Communication Questionnaire (SCQ)). Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών. Τριμελής επιτροπή: **Γ. Κολαΐτης, Κ. Παπανικολάου, Σ. Χριστογιώργος**
15. Ι. Σύρος. Κορτιζόλη σιέλου και ορού σε παιδιά και εφήβους με διαταραχές κατάθλιψης. Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών. Τριμελής επιτροπή: **Γ. Κολαΐτης**, Γ. Χρούσος, **Σ. Χριστογιώργος**

16. Α. Τσιάντης. Ψυχοκοινωνικές επιπτώσεις στα παιδιά από την πολλαπλή σκλήρυνση πάσχοντος γονέα. Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών. Τριμελής επιτροπή: Γ. Χρούσος, Κ. Βουμβουράκης, **Σ. Χριστογιώργος**
17. Α. Χάρη. Η μελέτη του εκφραζόμενου συναισθήματος στις μητέρες παιδιών και νεαρών εφήβων με κατάθλιψη σε σχέση με την πορεία της θεραπείας τους. Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών. Τριμελής επιτροπή: Ι. Τσιάντης, Δ. Πλουμπίδης, **Σ. Χριστογιώργος**

Διπλωματικές Εργασίες

1. Στα πλαίσια του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Προαγωγή Ψυχικής Υγείας – Πρόληψη Ψυχιατρικών Διαταραχών», Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών. Δεμερτζή Αικατερίνη, Ζαλώνη Ροζμαρη, Κοττορού Δήμητρα, Παρασχάκης Αντώνιος, Πολάκη Ολυμπία, Πάχη Αργυρώ (ιατροί), Αλμπάνης Βασίλειος, Ρόπη Σταυρούλα (ψυχολόγοι), Ντρέ Βασιλική, Ρεματά Ευαγγελία (νοσηλεύτριες), Αγγελίδου Παναγιώτα (εκπαιδευτικός). Επόπτης: **Γ. Κολαΐτης**
2. Στα πλαίσια του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών «Έλεγχος του στρες και προαγωγή της υγείας», Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου Αθηνών. Χρήστου Τριανταφυλλιά. Τίτλος: «Γονεϊκό στρές, πρακτικές άσκησης γονεϊκού ρόλου και εξωτερικευμένη συμπεριφορά παιδιών προσχολικής ηλικίας. Μια εμπειρική έρευνα σε παιδικό σταθμό της Αθήνας». Τριμελής επιτροπή: Γ. **Κολαΐτης**, Χ. Μπακούλα-Τζουμάκα, Α. Γιοβαζολιάς
3. Στα πλαίσια του Προγράμματος Μεταπτυχιακών Σπουδών κλινικής εξειδίκευσης στην Παιδοodontιατρική. Βασιλούδης Ιωάννης. Τίτλος: «Σχέση οδοντοπροσωπικών τραυματισμών με παιδοψυχιατρικά νοσήματα εξωτερίκευσης και ΔΕΠΥ σε παιδιά και εφήβους». Τριμελής επιτροπή: Ε. Παπαγιαννούλη, **Γ. Κολαΐτης**, Γ. Βαδιάκας

Δημοσιεύσεις

Περιλαμβάνονται άρθρα σε περιοδικά, κεφάλαια σε βιβλία, περιλήψεις σε πρακτικά ελληνικών συνεδρίων και μονογραφίες. Οι συγγραφείς - μέλη της Κλινικής επισημαίνονται με έντονα γράμματα.

A. Πλήρεις Ξενόγλωσσες Δημοσιεύσεις

1. Athanasiadou E., **Christogiorgos S.**, **Kolaitis G.**, Tsiantis J. (2009). Puppet therapy for psychological preparation of children undergoing surgery. In: Common Language for Psychotherapy (clp) Procedures, Marks I, Fullana M (eds)
2. Bathrellou E., Giannakoulia M., **Papanikolaou K.**, Pehlivanidis A., Pervanidou P., Kanaka C., Tokou I., Tsiantis I., Chroussos G., Sintosis L. (2010). Development of a multidisciplinary intervention for the treatment of childhood obesity based on cognitive behavior therapy. *Child and Family Behavior Therapy*, 32, 34-50
3. Bathrellou E., Giannakoulia M., **Papanikolaou K.**, Pehlivanidis A., Pervanidou P., Kanaka C., Tokou I., Tsiantis I., Chroussos G., Sintosis L. (2010). Parental involvement does not augment the effectiveness of an intense behavioral program for the treatment of childhood obesity. *Hormones*, 9, 171-175
4. **Christogiorgos S.**, Stavrou E., Widdershoven-Zervaki M. A., Tsiantis J. (2010). Brief psychotherapy in adolescent depression: two case studies. *Psychoanalytic Psychotherapy*, 24, 262-278
5. **Christogiorgos S.**, Vassilopoulou V., Florou A., Xydou V., Douvou M., Vgenopoulou S., Tsiantis J. (2010). Telephone counseling with adolescents and countertransference phenomena: Particularities and challenges. *British Journal of Guidance & Counselling*, 38, 313-325
6. **Giannakopoulos G.**, Pedeli X., Dimitrakaki C., **Kolaitis G.**, Rotsika V., Ravens-Sieberer U., Tountas Y. (2009). Adolescents' wellbeing and functioning: relationships with parents' subjective general physical and mental health. *Health and Quality of Life Outcomes*, 7, 100
7. **Giannakopoulos G.**, Tzavara C., Dimitrakaki C., **Kolaitis G.**, Rotsika V., Tountas Y. (2010). Emotional, behavioural problems and cigarette smoking in adolescents: findings of a Greek cross-sectional study. *BMC Public Health*, 10, 57
8. **Giannakopoulos G.**, Tzavara C., Dimitrakaki C., Ravens-Sieberer U., Tountas Y. (2010). Adolescent health care use: Investigating related determinants in Greece. *Journal of Adolescence*, 33, 477-485

9. Kani C., **Papanikolaou K.**, Pehlivanidis A., Papadopoulou-Daifoti Z. (2009). Cholinesterase inhibitors and memantine in Alzheimer Disease. A systematic review of randomized controlled trials. *Alzheimer. Realities and Research in Dementia*, 42, 32-40
10. **Kolaitis G.**, Fissas C., Tsiantis J. (2009). Greece. In: Braddick F, Carral V, Jenkins R and Jane-Llopis E (eds): *Child and Adolescent Mental Health in Europe-infrastructures, policy and programmes*. Luxembourg: European Communities, pp 89-96 (Monitoring Report)
11. **Kolaitis G.**, Tomaras V., Pomini V., Maratos O., Lignos E., Tsiantis J. (2010). Psychosocial outcome of psychotherapy in childhood depression: preliminary findings (in press)
12. **Kolaitis G.**, Fissas C., **Asimopoulos H.**, **Christogiorgos S.**, Tsiantis J. Patterns of Child and Adolescent Mental Health Care in Greece: An overview. *International Journal of Mental Health Promotion*. (accepted)
13. **Liakopoulou M.**, Keramydas D., Drakopoulou M., Dakou-Voutetakis C. (2009). The dilemma of sex-reassignment in an adolescent with 17B-HSD-3. Deficiency raised as a female: Ten year follow-up. *Archives of Sexual Behaviour*, 38, 615-618
14. **Liakopoulou M.**, **Korlou S.**, Sakellariou K., Kondyli V., Kapsimali E., Sarafidou J., Anagnostopoulos D. (2010). The Psychopathology of parents of children and adolescents with Obsessive-Compulsive Disorder. *Psychopathology*, 43, 209-215
15. Palili A., **Kolaitis G.**, Vassi I., Veltsista A., Bakoula C., Gika A. (2010). Inattention, hyperactivity, impulsivity: Epidemiology and correlations. A nationwide Greek study from birth to 18 years. *Journal of Child Neurology* (Epub ahead of print)
16. Pehlivanidis A., **Papanikolaou K.**, Liossi A., Politis A., Portinou S., Papakosta V. M., Simidala S., Papakostas Y. G. (2009). Acquired competence in cognitive therapy following a two level course. *Psychiatriki*, 20, 329-335
17. Pervanidou P., **Kolaitis G.**, Chrousos G. P. (2010). Neurobiology of Post-Traumatic Stress Disorder in childhood and adolescence. In: *Neurobiology of Post-Traumatic Stress Disorder* (Eds Sher L, Vilens A). New York: Nova Science Publishers
18. Pervanidou P., **Kolaitis G.**, Chrousos G. P. (2009). Bio-behavioral consequences of traumatic stress in childhood and adolescence: the effects of war on children's mental health, growth and development. In: *War and suicide* (Eds Sher L, Vilens A). New York: Nova Science Publishers

19. Pinto D., Pagnamenta A. T., Klei L., Anney R., Merico D., **Papanikolaou K.**, et al. (2010). Functional impact of global rare copy number variation in autism spectrum disorders. *Nature*, 466, 368-372
20. **Skoulika A.** (2010). La constitution des zones erogenes, leur dysfonctionnement et les processus de leur reparation. *Revue Francaise de Psychanalyse*, 5, 1575-1581
21. Tountas Y., **Giannakopoulos G.**, Dimitrakaki C., Papadopoulou K., Tzavara C. The Strengths and Difficulties Questionnaire: Evidence for its psychometric properties in a Greek sample of adolescents and their parents. *School Psychology International* (in press)
22. Widdershoven-Zervaki M. A., **Christogiorgos S.** (2009). The dog-girl: The trauma of abandonment in an adopted child. *Melanrummit. Journal of Child and Adolescent Psychotherapy in Sweden*, 21, 168-180

B. ΠΛΗΡΕΙΣ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΔΗΜΟΣΙΕΥΣΕΙΣ

1. Βαρτζόπουλος Ι., Κοντός Ι., **Σκούλικα Α.** Σχόλια στο «Μαθαίνοντας από την εμπειρία, W. Bion». Αθήνα: Εκδ. Μετα (υπό δημοσίευση)
2. **Βούρδας Α.**, Γιαννοπούλου Ι. (2010). Παραβατικότητα ανηλίκων, ικανότητα για καταλογισμό, επικινδυνότητα. Στο: «Ψυχιατροδικαστική Παιδιών και Εφήβων», Γιαννοπούλου, Ι., Δουζένη, Α., Λύκουρα, Ε. (επιμ. εκδ.). Αθήνα: Ιατρικές Εκδόσεις Πασχαλίδη, σελ. 231-244
3. **Βούρδας Α.** (2010). Σύνταξη παιδοψυχιατρικής πραγματογνωμοσύνης. Στο: «Ψυχιατροδικαστική Παιδιών και Εφήβων», Γιαννοπούλου, Ι., Δουζένη, Α., Λύκουρα, Ε. (επιμ. εκδ.). Αθήνα: Ιατρικές Εκδόσεις Πασχαλίδη, σελ. 49-56
4. **Βούρδας Α.** Η υπόθεση "Outreau" και διδάγματα για την Ελληνική Πραγματικότητα. *Ψυχιατροδικαστική, Εξαμηνιαίο Newsletter του Κλάδου Ψυχιατροδικαστικής της ΕΨΕ*, 2, 2
5. Κίτρα – Ρούσσου Β., Αλιφιεράκη Κ., **Λιακοπούλου Μ.** (2009). Η διασύνδεση με την Παιδοψυχιατρική στη Μονάδα Μεταμόσχευσης Μυελού Οστών. *Δελτίο Α΄ Παιδιατρικής Κλινικής Πανεπιστημίου Αθηνών*, 56, 476-480
6. **Κολαΐτης Γ.** (2009). Συγκρουσιακά διαζύγια: τα παιδιά του Αρμαγεδώνα. *Εγκέφαλος*, 46, 159-163
7. **Κολαΐτης Γ.**, Τσιάντης Ι. (2010). Συγκρουσιακά διαζύγια: Εκδηλώσεις και επιπτώσεις στα παιδιά. Στο: «Τιμητικός τόμος Καθηγ. Εγκληματολογίας κ. Σπινέλλη». Αθήνα, Κομοτηνή: Σάκκουλας, σελ. 883-892

8. **Κολαΐτης Γ.** (2010). Παιδοψυχιατρική πραγματογνωμοσύνη στην περίπτωση αποζημίωσης – Αξιολόγηση των επιπτώσεων μετά από τραυματικό γεγονός. Στο: «Ψυχιατροδικαστικά θέματα στην Παιδοψυχιατρική», Γιαννοπούλου Ι., Δουζένης Α, Λύκουρας Ε. (επιμ. εκδ.). Αθήνα: Πασχαλίδης, σελ. 209-216
9. **Κολαΐτης Γ.** (2010). Συνέπειες του μετατραυματικού στρες στο παιδί και στον έφηβο. Στο: «Νοσηλευτική Ψυχικής Υγείας του Παιδιού και του Εφήβου», Αναγνωστόπουλος Δ., Παπαγεωργίου-Βασιλοπούλου Α. (επιμ. εκδ.). Αθήνα: Εκδόσεις ΒΗΤΑ, σελ. 429-440
10. **Κολαΐτης Γ.** (2010). Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας για Παιδιά και Εφήβους: Μια παραμελημένη προτεραιότητα. Στο: «Η Ψυχιατρική μεταρρύθμιση στην Ελλάδα: Ανάγκες-Προτάσεις-Λύσεις», Σακέλλης Γ. (επιμ. εκδ.). Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα, σελ. 25-30
11. **Κολαΐτης Γ.** Επιπτώσεις των φυσικών καταστροφών στην ψυχολογική επάρκεια και την ψυχική υγεία παιδιών και εφήβων. Στο: «Αντιξοότητες και γεγονότα ζωής στα παιδιά και τους εφήβους», Μόττη-Στεφανίδη Φ. (επιμ. εκδ.). Αθήνα: Ελληνικά Γράμματα (υπό έκδοση)
12. **Σκούλικα Α.** Η φύση και η επεξεργασία του αναλυτικού υλικού από τη σκοπιά του Βιον. Στο: «Το έργο του Βιον». Έκδοση της Ελληνικής Ψυχαναλυτικής Εταιρείας (υπό δημοσίευση)
13. **Σκούλικα Α.** (2010). Κατασκευές στην ανάλυση. Οιδίπους, 3, 285-297
14. Τσιάντης Ι., **Ασημόπουλος Χ.** (2010). Ψυχική υγεία παιδιών και εφήβων – Ανάγκη ανάπτυξης και όχι οπισθοδρόμησης (παλινδρόμησης). Στο: «Η Ψυχιατρική μεταρρύθμιση στην Ελλάδα: Ανάγκες-Προτάσεις-Λύσεις» (Επιμ. Σακέλλης Γ., Βοηθός Συνήγορος του Πολίτη). Αθήνα: Εκδόσεις Σάκκουλα, σελ. 85-97
15. Χρηστάκη Μ., **Λιακοπούλου Μ.**, Γεωργάκη-Αγγελάκη Ε. (2009). Διασυνδεδετική Παιδοψυχιατρική στη Μονάδα Τεχνητού Νεφρού. Δελτίο Α΄ Παιδιατρικής Κλινικής Πανεπιστημίου Αθηνών, 56, 570-573
16. Φλώρου Α., Ευδού Β., Ντούβου Μ., Βασιλοπούλου Β., **Χριστογιώργος Σ.**, Τσιάντης Ι. (2009). Τηλεφωνική συμβουλευτική και αντιμεταβιβαστικά φαινόμενα: Ιδιαιτερότητες και προκλήσεις. Παιδί και Έφηβος: Ψυχική υγεία και Ψυχοπαθολογία, 11, 70-80

Γ. Μεταφράσεις βιβλίων

Σκούλικα Α. Μετάφραση στο «Μαθαίνοντας από την εμπειρία, W. Bion». Αθήνα: Εκδ. Μετά (υπό δημοσίευση)

Ανακοινώσεις και Εισηγήσεις

Οι εισηγητές-μέλη της Κλινικής επισημαίνονται με έντονα στοιχεία.

A. Συμμετοχή σε Διεθνή Συνέδρια

1. **Giannakopoulos G.**, Dimitrakaki C., Mihas C., Tountas Y. Investigating familial determinants of adolescents' emotional/ behavioral problems in Greece. 2009 World Mental Health Congress of the World Federation for Mental Health (Athens, Greece, September 2-6, 2009)
2. **Giannakopoulos G.**, Tzavara C., Dimitrakaki C., Tountas Y. The factor structure of the Greek Strengths and Difficulties Questionnaire: Using confirmatory analytic techniques. 2009 World Mental Health Congress of the World Federation for Mental Health (Athens, Greece, September 2-6, 2009)
3. Kanaka-Gantenbein C., Kosteria I., Bastaki D., Pantelidou K., Chrousos G.P., **Liakopoulou M.** The persistence of mood, anxiety and posttraumatic stress disorders among mothers of diabetic children and its relation to their children's glycemic control: Results of a pilot prospective follow-up study. 8th Joint Meeting of the Lawson Wilkins Pediatric Endocrine Society, European Society for Pediatric Endocrinology (New York, USA, September 9-12, 2009)
4. **Layiyou-Lignos E.** The parallel processes between baby-parent-family dynamics and observer-seminar group members-seminar leader-group discussant. The phantasies about nourishment and containment in the mother-baby relationship and the teacher-student context. The need and the fear of being observed. Awareness of seminar group dynamics and their role in facilitating the learning process. 4th European Federation for Psychoanalytic Psychotherapy (EFPP) Conference - Group Section "Bridging Identities, Clinical Impact of Groups" (Prague, Czech Republic, May 28-31, 2009)
5. **Layiyou-Lignos E.** Assessment of parenting. Summer Syros Workshop. (Ermoupolis, Syros, June 4-6, 2010)
6. **Layiyou-Lignos E.** The presence of the grandmother in the care of the newborn and her impact on mother's capacity for mothering, as seen in the feeding relationship. Infancy in Times of Transition. World Association for Infant Mental Health, 12th World Congress (Leipzig, Germany, June 30-July 3, 2010)

7. **Layiou-Lignos E.** Multiple readings of the infant's resistance to maternal nourishment. Διεθνές Θεματικό Συνέδριο: «Από την Ψυχική Αναστολή στην Υπερκινητικότητα: Ψυχοπαθολογική προσέγγιση». The European Association for Infant and Adolescent Psychopathology (AEPEA) (Athens, Greece, July 3-5, 2009)
8. **Layiou-Lignos E., Diamantis T.** Emotional availability and intersubjective experience. The Intrapsychic and the Intersubjective in Contemporary Psychoanalysis. International Federation of Psychoanalytic Societies. 16th International Forum of Psychoanalysis (Athens, Greece, October 20-23, 2010)
9. **Layiou-Lignos E.** Neuroaffective development and early relationships as seen in Infant Observation. 3rd European Federation for Psychoanalytic Psychotherapy Infant Observation Workshop (Stockholm, Sweden, October 28-31, 2010)
10. **Panitz D.** Discussion of G. Schmithuesen's presentation: "On the Anxiety to talk about love". 23rd Annual Conference of the European Psychoanalytical Federation on: "Passion Love and Sexuality" (London, UK, March 25-28, 2010)
11. Wegner P., **Panitz D.** Free Groups-Interpretative Options. 23rd Annual Conference of the European Psychoanalytical Federation on "Passion Love and Sexuality" (London, UK, March 25-28, 2010)
12. **Panitz D.** The analytic process of an early traumatized patient. Tri-regional Psychoanalytic Conference of the European Psychoanalytical Federation (Lisbon, Portugal, July 22-25, 2010)

B. Συμμετοχή σε Ελληνικά Συνέδρια, Ημερίδες κ.ά.

1. **Αντωνοπούλου Β., Ηλιάδου Α., Ζαχαράκι Λ., Γκουλιώνη Α., Καλτσά Α., Χαντζαρά Β., Κολαΐτης Γ.** Ψυχοπαθολογική συννοσηρότητα στις διαταραχές μωσπασμάτων. 9^ο Πανελλήνιο Παιδονευρολογικό Συνέδριο (Αθήνα, 12-13/12/ 2009)
2. Γεωργιάδου Ε., Αδαμοπούλου Χ., Γιουρούκου Ε., Γιαχνή Μ., **Ντρέ Β., Παπανικολάου Κ.** Πρόγραμμα «Στήριξη και φροντίδα μέσα από τη μουσική». Περιγραφή και αξιολόγηση του προγράμματος. Αυτισμός: Σύγχρονες Απόψεις για την Αιτιολογία-Παθογένεια-Θεραπευτική Παρέμβαση (Πάτρα, 24-25/10/2009)
3. **Ηλιάδου Α., Αντωνοπούλου Β., Καλτσά Α., Ζαχαράκι Λ., Γκουλιώνη Α., Χαντζαρά Β., Κολαΐτης Γ.** Η παρουσία κεκαλυμμένης ψυχικής διαταραχής σε περιπτώσεις παιδιών με νευρολογικά συμπτώματα. Πανελλήνιο Παιδονευρολογικό Συνέδριο (Αθήνα, 12-13/12/ 2009)

4. **Ηλιάδου Α., Μπουρούς Γ., Αντωνοπούλου Β., Κτιστάκη Γ., Καλτσά Α., Χαντζαρά Β., Κολαΐτης Γ.** Εικαστική έκφραση των παιδιών: Διαγνωστικό και θεραπευτικό μέσο. 2^ο Πανελλήνιο Ψυχιατρικό Συνέδριο «Τέχνη και Ψυχιατρική» (Χανιά, 20-23/05/10)
5. **Καλτσά Α., Ζαχαράκι Λ., Αντωνοπούλου Β., Χαντζαρά Β.** Συννοσηρότητα μυϊκής δυστροφίας Duchenne με διαταραχές του φάσματος του αυτισμού. Παρουσίαση περιπτώσεων – Βιβλιογραφική ανασκόπηση. Αυτισμός: Σύγχρονες Απόψεις για την Αιτιολογία-Παθογένεια-Θεραπευτική Παρέμβαση (Πάτρα, 24-25/10/2009)
6. **Καλτσά Α., Μπουραντά Μ., Ηλιάδου Α., Γκουλιώνη Α., Μικέλη Α., Χαντζαρά Β.** Η σημασία της έγκαιρης διάγνωσης της διάχυτης αναπτυξιακής διαταραχής και οι δυσκολίες της. Παρουσίαση περίπτωσης. Αυτισμός: Σύγχρονες Απόψεις για την Αιτιολογία-Παθογένεια-Θεραπευτική Παρέμβαση (Πάτρα, 24-25/10/2009)
7. **Καλτσά Α., Μπουρούς Γ., Αντωνοπούλου Β., Ηλιάδου Α., Κτιστάκη Γ., Μπουραντά Μ., Κουτσιά Η., Χαντζαρά Β., Κολαΐτης Γ.** Διασυνδεδετική Παιδοψυχιατρική: Ο ρόλος και η σημασία της στη διερεύνηση και αντιμετώπιση χρόνιων σωματικών παθήσεων. 48^ο Παιδιατρικό Συνέδριο (Μύκονος, 21-23/05/10)
8. **Κολαΐτης Γ.** Διακρατικό πρόγραμμα COSIP: Μελέτη ψυχοκοινωνικής προσαρμογής παιδιών με γονείς πάσχοντες από Πολλαπλή Σκλήρυνση. 2ήμερο Παιδιατρικό-Παιδοψυχιατρικό Συνέδριο της Παιδιατρικής Κλινικής του Νοσοκομείου Πάφου Κύπρου (Πάφος, 03-04/10/2009)
9. **Κολαΐτης Γ.** Κατάθλιψη στα παιδιά. 10^η Εκπαιδευτική Δημερίδα Παιδιατρικής Κλινικής Καραμανδάνειου Νοσοκομείου Παίδων Πατρών (Πάτρα, 14-15/11/2009)
10. **Κολαΐτης Γ.** Εφηβεία και εξαρτήσεις. Ημερίδα Ελληνικής Εταιρείας Ψυχικής Υγιεινής και Νευροψυχιατρικής του Παιδιού (Αθήνα, 21/11/2009)
11. **Κολαΐτης Γ.** Ανάγκες ψυχικής υγείας παιδιών μεταναστών. Ημερίδα «Μετανάστες και ψυχική υγεία - Οι «άλλοι» δίπλα μας: πτυχές της μεταναστευτικής πραγματικότητας στην Ελλάδα, ανάγκες ψυχικής υγείας και οι απαντήσεις των υπηρεσιών». Σύλλογος Νοσηλευτών Ψυχιατρικών Νοσοκομείων ΕΣΥ Αττικής και Κέντρο Ημέρας «Βαβέλ» [Συνειρμός-ΑμΚΕ Κοινωνικής Αλληλεγγύης] (Αθήνα, 08/12/2009)
12. **Κολαΐτης Γ.** Η μεταρρύθμιση των υπηρεσιών ψυχικής υγείας για παιδιά και εφήβους. Συμμετοχή σε συνεδρία με Στυλιανίδη Σ., Γιωτάκο Ο., Γκιωνάκη Ν., Σακέλλη Γ. με θέμα «Η Ψυχιατρική Μεταρρύθμιση και οι νέες προοπτικές στο Στρατό» στην ΙΔ' Ετήσια Ημερίδα Ψυχοκοινωνικής Μέριμνας Στρατού Ξηράς με κεντρικό θέμα «Η Ψυχιατρική Μεταρρύθμιση και οι Υπηρεσίες Ψυχικής Υγείας στο Στρατό-Εμπειρία 14 ετών και προοπτικές» (Αθήνα, 18/12/2009)

13. **Κολαΐτης Γ.** Αναπτυξιακή Παιδιατρική – Εφηβιατρική. 4^ο Πανελλήνιο Συνέδριο του Ελληνικού Κολλεγίου Παιδιάτρων (Αθήνα, 13-14/03/2010)
14. **Κολαΐτης Γ.** Διαταραχή μετατραυματικού στρες σε παιδιά και εφήβους. 21^ο Ιατρικό Συνέδριο Ιατρικού Συλλόγου Λευκωσίας-Κερύνειας «Ιπποκράτης» (Λευκωσία, 17-18/04/2010)
15. **Κολαΐτης Γ.** Θέματα παιδοψυχιατρικής και ιδρυματικής περίθαλψης. 2^ο Παγκρήτιο Συνέδριο για την Ψυχιατρική Μεταρρύθμιση και την Ψυχική Υγεία με κύριο οργανωτή την Πανεπιστημιακή Ψυχιατρική Κλινική ΠαΓΝΗ (Ηράκλειο, 22-24/04/2010)
16. **Κολαΐτης Γ.** Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής / Υπερκινητικότητας. 3^ο Εντατικό Σεμινάριο Εφηβικής Ιατρικής της Β΄ Πανεπιστημιακής Παιδιατρικής Κλινικής (Αθήνα, 07/05/2010)
17. **Κολαΐτης Γ.** Βία και επιθετικότητα σε παιδιά και εφήβους – Πρόληψη και αντιμετώπιση. Ημερίδα της Ελληνικής Εταιρείας Ψυχικής Υγιεινής και Νευροψυχιατρικής του Παιδιού (Αθήνα, 15/05/2010)
18. **Κολαΐτης Γ.** Προβλήματα παιδιών με επιληψία πέραν των κρίσεων. Πανελλήνια Ημερίδα Επιληψίας «Σύγχρονοι Προβληματισμοί στην Επιληψία» (Ρόδος, 26/06/2010)
19. **Κολαΐτης Γ., Μουλλά Β., Χαριτάκη Σ.** Φυσικές καταστροφές και ψυχική υγεία παιδιών και εφήβων. 3^ο Συνέδριο Περιβαλλοντικής Πολιτικής και Διαχείρισης, Τμήμα Περιβάλλοντος Πανεπιστημίου Αιγαίου (Μυτιλήνη, 28-30/05/2010)
20. **Κοτζιά Θ.** Διαταραχή μετατραυματικού στρες σε παιδιά και εφήβους που νοσηλεύονται στην ενδονοσοκομειακή μονάδα νοσηλείας. 21^ο Ιατρικό Συνέδριο Ιατρικού Συλλόγου Λευκωσίας-Κερύνειας «Ιπποκράτης» (Λευκωσία, 17-18/04/2010)
21. **Λιακοπούλου Μ.** Ποιότητα ζωής των παιδιών με επιληψία και των οικογενειών τους. 5^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Επιληψίας (Χανιά, 06-08/11/2009)
22. **Λιακοπούλου Μ.** Σακχαρώδης Διαβήτης και επαγγελματική επιλογή εφήβου και νεαρού ενήλικα. Συνέδριο Ελληνικής Ομοσπονδίας για τον Διαβήτη (Αθήνα, 14-15/11/2009)
23. **Λιακοπούλου Μ.** Τηλεόραση, διαδίκτυο, ηλεκτρονικά παιχνίδια. Παιδί και έφηβος. 6^η Ενημερωτική Ημερίδα. Παιδιατρική Κλινική Γ.Ν. Νικαίας (Αθήνα, 06/02/2010)
24. **Λιακοπούλου Μ.** Ψυχολογικές επιπτώσεις της παιδικής και εφηβικής παχυσαρκίας. Συνέδριο «Παιδιατροφή» (Αθήνα, 19/01/2010)

25. **Λιακοπούλου Μ.** Ψυχολογική υποστήριξη του παιδιού και εφήβου με χρόνιο ενδοκρινολογικό πρόβλημα. Ελληνική Εταιρεία Παιδικής και Εφηβικής Ενδοκρινολογίας (Αθήνα, 21/03/2010)
26. **Μουλλά Β.** Η ψυχοκοινωνική παρέμβαση ομάδας ειδικών της κλινικής στις πυρόπληκτες περιοχές. 21^ο Ιατρικό Συνέδριο Ιατρικού Συλλόγου Λευκωσίας-Κερύνειας «Ιπποκράτης» (Λευκωσία, 17-18/04/2010)
27. **Μπουρούς Γ., Χαντζαρά Β., Αραμπατζή Μ., Ηλιάδου Α.,** Κτιστάκη Γ., **Ζαχαράκι Λ., Καλτσά Α., Κολαΐτης Γ.** Προβλήματα στη σίτιση και τη διατροφή βρεφών-νηπίων: Η σημασία της διεπιστημονικής-διακλινικής συνεργασίας. 48^ο Παιδιατρικό Συνέδριο (Μύκονος, 21-23/05/10)
28. **Μπουρούς Γ., Χαντζαρά Β., Ηλιάδου Α., Αντωνοπούλου Β.,** Κτιστάκη Γ., **Ζαχαράκι Λ., Σωτηροπούλου Α., Καλτσά Α., Κολαΐτης Γ.** Διασυνδεδετική Παιδοψυχιατρική: Ο ρόλος και η σημασία της στην καθημερινή κλινική πράξη στο Γενικό Παιδιατρικό Νοσοκομείο. 48^ο Παιδιατρικό Συνέδριο (Μύκονος, 21-23/05/10)
29. **Ντρέ Β.,** Γεωργιάδη Ε. Πρόγραμμα: «Στήριξη και φροντίδα μέσα από τη Μουσική». 11^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Management Υπηρεσιών Υγείας και Κοινωνικής Φροντίδας (Χανιά, 22-25/10/2009)
30. **Ντρέ Β., Μουλλά Β.** Διαχείριση κρίσης –παρέμβαση στα σχολεία των πυρόπληκτων περιοχών του νομού Λακωνίας μετά τις πυρκαγιές τον Αύγουστο του 2007. 11^ο Πανελλήνιο Συνέδριο Management Υπηρεσιών Υγείας και Κοινωνικής Φροντίδας (Χανιά, 22-25/10/2009)
31. **Ντρέ Β.** Διαταραχές πρόσληψης τροφής στην παιδική ηλικία. Ημερίδα Συλλόγου Νοσηλευτών Ψυχιατρικών Νοσοκομείων ΕΣΥ Αττικής με τίτλο «Διαταραχές πρόσληψης τροφής – Η νόσος του δυτικού κόσμου» (Αθήνα, 31/05/2010)
32. **Παπανικολάου Κ.** Γνωσιακή κατανόηση συνδρόμου Άσπεργκερ. 2^ο Συνέδριο Γνωσιακών Ψυχοθεραπειών (Αθήνα, 13-15/11/2009)
33. **Παπανικολάου Κ.** Διάχυτες διαταραχές της ανάπτυξης: Ψυχιατρική προσέγγιση. 9^ο Παιδονευρολογικό Συνέδριο (Αθήνα, 11-12/11/2009)
34. **Παπανικολάου Κ.,** Πεχλιβανίδης, Α. Γνωσιακή προσέγγιση αναπτυξιακών διαταραχών. 2^ο Συνέδριο Γνωσιακών Ψυχοθεραπειών (Αθήνα, 13-15/11/2009)
35. **Παπανικολάου Κ.,** Γεωργιάδου, Ε. Πρόγραμμα «Στήριξη και φροντίδα μέσα από τη μουσική». Περιγραφή και αξιολόγηση του προγράμματος. Αυτισμός: Σύγχρονες Απόψεις για την Αιτιολογία-Παθογένεια-Θεραπευτική Παρέμβαση (Πάτρα, 24-25/10/2009)

36. **Χαντζαρά Β.** Κοιλιοκάκη και Παιδί: Ψυχολογικές Επιπτώσεις. Επιστημονική Ημερίδα της Ελληνικής Εταιρείας Κοιλιοκάκης με θέμα: «Κοιλιοκάκη και Παιδί. Αντιμετωπίζοντας τη Νόσο» (Αθήνα, 20/12/2009)
37. **Χαντζαρά Β.** Ψυχιατρικές επιπλοκές Νευρομυικών Νοσημάτων: Πώς να κατανοήσεις τη σύγκρουση των ανέμων. Συνέδριο «Διεπιστημονική προσέγγιση των Νευρομυικών Νοσημάτων» (Αθήνα, 05/11/2009)
38. **Χαντζαρά Β.** Χρόνιο σωματικό νόσημα του παιδιού και οικογένεια. 2ο Πανελλήνιο Συνέδριο στην Πρωτοβάθμια Φροντίδα Υγείας «Οικογένεια και παιδί: Η δημιουργία και οι περιπέτειές της» (Κυλλίνη, 4-6/06/2010)
39. **Χαντζαρά Β., Ηλιάδου Α., Μπουρούς Γ., Καλτσά Α., Κολαΐτης Γ., Αντωνοπούλου Β.,** Κτιστάκη Γ. Η Χρήση των κόμικ στη διάγνωση και θεραπεία παιδιού με εκλεκτική αλαλία. 2ο Πανελλήνιο Ψυχιατρικό Συνέδριο «Τέχνη και Ψυχιατρική» (Χανιά, 20-23/05/10)
40. **Χαριτάκη Σ.** Διαταραχή μετατραυματικού στρες σε παιδιά και εφήβους θύματα τροχαίων ατυχημάτων. 21ο Ιατρικό Συνέδριο Ιατρικού Συλλόγου Λευκωσίας-Κερύνειας «Ιπποκράτης» (Λευκωσία, 17-18/04/2010)
41. **Χριστογιώργος Σ.** Υπηρεσίες ψυχιατρικής εφήβου στην κοινότητα. 1η Επιστημονική Ημερίδα Μονάδας Εφήβων Γ΄ Ψυχιατρικής Κλινικής ΑΠΘ (Θεσσαλονίκη, 19/09/2009)

Προσάρτημα

**ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΕΝΔΟΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΗΣ
 ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ (ΤΕΝ) ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΑΚΗΣ ΠΑΙΔΟΨΥΧΙΑΤΡΙΚΗΣ ΚΛΙΝΙΚΗΣ
 ΣΤΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΠΑΙΔΩΝ «Η ΑΓΙΑ ΣΟΦΙΑ»**

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Η Μονάδα Ενδονοσοκομειακής Νοσηλείας λειτουργούσε ως Τμήμα Ενδονοσοκομειακής Νοσηλείας (ΤΕΝ) από το 1986 στο Π.Γ. Νοσοκομείο Παιδών «Η Αγία Σοφία». Από το 1992 στεγάζεται στον Γ' όροφο του κτιρίου Σ. Δοξιάδη. Από το 1997 αποτελεί Μονάδα της συσταθείσας με το ΠΔ 298, ΦΕΚ 214/17-10-97 Παιδοψυχιατρικής Κλινικής Ιατρικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών στο Νοσοκομείο Παιδών «Η Αγία Σοφία».

ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ ΧΩΡΩΝ

Διαθέτει:

8. Δέκα κρεβάτια (5 δίκλινα δωμάτια).
9. Ένα δωμάτιο αυξημένης ασφάλειας (ήσυχο δωμάτιο)
10. Σαλόνι – Τραπεζαρία (ενιαίος χώρος ο οποίος χρησιμοποιείται και για δραστηριότητες)
11. Κουζίνα
12. Δύο μπάνια παιδιών
13. Δύο τουαλέτες παιδιών
14. Βοηθητικούς χώρους (μικρό δωμάτιο ιματισμού, μικρό δωμάτιο πλυντηρίου).

Επίσης

- Δύο γραφεία ιατρών (χρησιμοποιούνται και για τις συγκεντρώσεις προσωπικού)
- Γραφείο Προϊσταμένης Νοσηλεύτριας
- Χώρο Εργοθεραπείας.

ΣΤΟΧΟΙ

- Πλήρης διαγνωστική εκτίμηση των παιδιών και εφήβων που νοσηλεύονται στο Τ.Ε.Ν.
- Εκπόνηση εξατομικευμένου θεραπευτικού σχεδίου
- Υλοποίηση ενδονοσοκομειακού θεραπευτικού σχεδίου
- Διαχείριση των περιστατικών μετά τη νοσηλεία
- Εκπαίδευση
- Έρευνα.

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ

Στο Τ.Ε.Ν. νοσηλεύονται παιδιά και έφηβοι 7-14 ετών με:

- Ψυχιατρικές διαταραχές που δεν μπορούν να αντιμετωπιστούν σε εξωτερική βάση και ιδιαίτερα καταστάσεις απειλητικές για τη ζωή του παιδιού (π.χ. σοβαρές απόπειρες αυτοκτονίας, ψυχογενής ανορεξία με σημαντική απώλεια βάρους). Ενδεικτικά αναφέρονται: Ψυχώσεις, διαταραχές στη λήψη τροφής, σοβαρές ψυχαναγκαστικές-καταναγκαστικές διαταραχές, διαταραχές του συναισθήματος και της συμπεριφοράς της παιδικής και εφηβικής ηλικίας.

- Σωματικά προβλήματα που δεν έχουν ανάγκη από εντατική ιατρική φροντίδα και συνοδεύονται από έντονα ψυχολογικά προβλήματα ή ψυχιατρικές διαταραχές, όπως αυτές που αναφέρθηκαν παραπάνω. Τα παιδιά και οι έφηβοι που εμπίπτουν σε αυτή τη κατηγορία μπορεί προηγουμένως να νοσηλεύονταν ήδη σε άλλη Κλινική του Π. Γ. Νοσοκομείου Παιδών «Η Αγία Σοφία».
- Ψυχοκοινωνικά προβλήματα που χρειάζονται για κάποιο διάστημα ψυχιατρική νοσηλεία. Ενδεικτικά αναφέρονται σοβαρές περιπτώσεις κακοποίησης, παραμέλησης, συγκρουσιακού διαζυγίου γονέων, κ.α

ΚΡΙΤΗΡΙΑ ΑΠΟΚΛΕΙΣΜΟΥ

Δεν εισάγονται:

- Παιδιά και έφηβοι με σοβαρή νοητική υστέρηση.
- Παιδιά και έφηβοι με διαταραχές αυτιστικού φάσματος που παρουσιάζουν βαριά αυτιστική συμπτωματολογία, όπως σοβαρή διαταραχή της επικοινωνίας, έντονη αυτοτραυματική ή και επιθετική συμπεριφορά.
- Έφηβοι με σοβαρή παραπρωματική ή και επιθετική συμπεριφορά.
- Έφηβοι με εξάρτηση από ουσίες.
- Παιδιά και έφηβοι χωρίς κανένα υποστηρικτικό σύστημα.

Οι εισαγωγές κατόπιν εισαγγελικής παραγγελίας πρέπει επίσης να πληρούν τα ως άνω κριτήρια.

ΔΙΑΡΚΕΙΑ ΝΟΣΗΛΕΙΑΣ

Η νοσηλεία δεν υπερβαίνει τους τρεις μήνες. Σε περιπτώσεις όπου κύριος στόχος είναι η αξιολόγηση του παιδιού και της οικογένειας η νοσηλεία δεν υπερβαίνει τις τέσσερις εβδομάδες. Σε περίπτωση που για συγκεκριμένους λόγους χρειάζεται να παραταθεί η νοσηλεία, απαιτείται απόφαση της διεπιστημονικής θεραπευτικής ομάδας της Μονάδας.

ΓΕΝΙΚΕΣ ΑΡΧΕΣ

Η Μονάδα στηρίζεται στις αρχές της «θεραπείας περιβάλλοντος» (milieu therapy) με ψυχοδυναμικό προσδιορισμό. Αυτό σημαίνει ότι η ψυχιατρική μονάδα γίνεται προσωρινά το περιβάλλον που φέρει και ρυθμίζει (holding environment) το παιδί/έφηβο και ως ένα βαθμό την οικογένειά του. Επιπλέον, τα μέλη της θεραπευτικής ομάδας και κυρίως οι νοσηλευτές, δημιουργούν ευνοϊκές συνθήκες για απεμπλοκή από την κρίση, από την επανάληψη του παιδικού τραύματος που οδήγησε στην εισαγωγή στο Νοσοκομείο και παρέχουν εμπειρίες κατάλληλες για την ομαλότερη ψυχοκοινωνική εξέλιξη του παιδιού ή του εφήβου.

Η θεραπεία περιβάλλοντος συμπεριλαμβάνει την αξιοποίηση πληροφοριών που αφορούν τις διαπροσωπικές σχέσεις και τις ενδοψυχικές διεργασίες ώστε, με την αναγνώριση, επεξεργασία και απαρτίωσή τους, να επιτυγχάνεται η διαρκής επανατοποθέτηση και προσαρμογή της θεραπευτικής ομάδας στις ανάγκες του κάθε νοσηλευόμενου παιδιού-εφήβου. Κατά τη νοσηλεία το παιδί/έφηβος αντιμετωπίζεται ως βιο-ψυχο-κοινωνική οντότητα μέσα στην οικογένεια και την κοινότητα.

ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Η λειτουργία της Μονάδας στηρίζεται στην διεπιστημονική ομάδα. Αυτή απαρτίζεται από παιδοψυχιάτρους, ιατρούς ειδικευόμενους στην παιδοψυχιατρική, ψυχολόγο με εκπαίδευση σε παιδιά/εφήβους, ψυχοπαιδαγωγό, κοινωνικό λειτουργό, εργοθεραπευτή και νοσηλευτές.

Για την επαρκή φροντίδα των δέκα νοσηλευόμενων παιδιών/εφήβων απαιτούνται τουλάχιστον: Δύο παιδοψυχίατροι, δύο ιατροί ειδικευόμενοι στην παιδοψυχιατρική, ένας ψυχολόγος, ένας ψυχοπαιδαγωγός, ένας κοινωνικός λειτουργός, ένας εργοθεραπευτής, είκοσι νοσηλευτές κατά πλειοψηφία τριτοβάθμιας εκπαίδευσης και τρεις βοηθοί θαλάμου. Ορισμένοι από τους νοσηλευτές θα πρέπει να έχουν εξειδίκευση στην ψυχική υγεία.

Η ομάδα πλαισιώνεται από σύμβουλο παιδίατρο και σύμβουλο γαστρεντερολόγο με εμπειρία στις διαταραχές διατροφής, οι οποίοι διατίθενται από την Α΄ Πανεπιστημιακή Παιδιατρική Κλινική ή άλλη Παιδιατρική Κλινική του Νοσοκομείου.

Στην ομάδα μπορούν να συμμετέχουν άμισθοι εξωτερικοί συνεργάτες (π.χ. οι εμπλεκόμενοι στη δημιουργική απασχόληση/θεραπεία).

Η ομάδα διασυνδέεται με τους εκπαιδευτικούς (δασκάλους, καθηγητές) των σχολείων που λειτουργούν μέσα στο νοσοκομείο.

Στην ομάδα μπορούν να συμμετέχουν προπτυχιακοί ή μεταπτυχιακοί σπουδαστές στα πλαίσια κλινικής τους άσκησης.

ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑ

Κλινική Επίσκεψη

Δύο φορές ανά εβδομάδα, σε σταθερές ημέρες και ώρες, στη διάρκεια της οποίας πραγματοποιούνται: Απαρτίωση των πληροφοριών που συλλέγονται και αφορούν το παιδί και το περιβάλλον του. Θεραπευτικός σχεδιασμός και παρακολούθηση της εξέλιξης του παιδιού και της διαχείρισης/θεραπείας του. Ανά μήνα γίνεται απολογισμός της πορείας και επανεκτίμηση του θεραπευτικού σχεδίου για το κάθε παιδί.

Συνάντηση κοινότητας

Δύο φορές ανά εβδομάδα, σε σταθερές ημέρες και ώρες. Στο πρώτο μέρος της συμμετέχουν όλοι οι νοσηλευόμενοι και τα μέλη της θεραπευτικής ομάδας και συζητούνται προσωπικά και διαπροσωπικά θέματα που προκύπτουν από τη νοσηλεία και την κοινή ζωή στη Μονάδα. Ενθαρρύνονται οι δεξιότητες έκφρασης και επικοινωνίας των παιδιών. Εδώ, επίσης, λαμβάνει χώρα η υποδοχή και ο αποχαιρετισμός των νοσηλευόμενων, καθώς και ο προγραμματισμός ποικίλων εκδηλώσεων και δραστηριοτήτων.

Στο δεύτερο μέρος της συμμετέχει μόνο το προσωπικό και επεξεργάζεται όσα συζητήθηκαν προηγουμένως.

Ομάδες δραστηριοτήτων

Λαμβάνουν χώρα, τόσο σε πρωινό όσο και σε απογευματινό ωράριο, σε σταθερή ημέρα και ώρα η καθεμιά. Συντονίζονται από τον εργοθεραπευτή και νοσηλευτή/ές. Περιλαμβάνουν δραστηριότητες όπως εξόδους, έκδοση περιοδικού, μαγειρική, κ.α., καθώς και δημιουργικές θεραπείες (π.χ. χοροθεραπεία, παιγνιοθεραπεία, εικαστική θεραπεία).

Σχολείο

Επιδιώκεται η κατά το δυνατόν άμεση και τακτική παρακολούθηση του σχολείου κατά τη διάρκεια της νοσηλείας. Τα παιδιά παρακολουθούν τα μαθήματα στον χώρο του σχολείου εντός του Νοσοκομείου. Εάν συντρέχουν σοβαροί κλινικοί ή άλλοι λόγοι, οι εκπαιδευτικοί κάνουν το μάθημα μέσα στο χώρο νοσηλείας.

Συνάντηση προσωπικού

Πραγματοποιείται με εβδομαδιαία συχνότητα και, εκ περιτροπής, έχει ως αντικείμενα: Υποψηφιότητες για εισαγωγή, παρακολούθηση παιδιών μετά το εξιτήριό τους, διοικητικά θέματα, παρουσιάσεις και συζητήσεις εκπαιδευτικού χαρακτήρα.

Επικοινωνία με την οικογένεια

Με σκεπτικό την συντομότερη επάνοδο του νοσηλευόμενου παιδιού στο φυσικό του περιβάλλον (οικογένεια, σχολείο, ομάδα συνομηλίκων) επιδιώκεται η επικοινωνία του παιδιού με την οικογένειά του μέσω επισκεπτηρίων, εξόδων, διανυκτερεύσεων, κ.α. Στα πλαίσια αυτά, η επικοινωνία παιδιού και οικογένειας επιδιώκεται να γίνεται γρήγορα, τακτικά και συχνά, εκτός εάν αυτό δημιουργεί προβλήματα στο παιδί. Στην οικογένεια παρέχεται από τα μέλη της θεραπευτικής ομάδας συστηματική βοήθεια υποστηρικτικού, ψυχοεκπαιδευτικού ή/και θεραπευτικού τύπου, με βάση τις διαπιστούμενες ανάγκες της κάθε οικογένειας.

Εκπαίδευση – έρευνα

Η Μονάδα συμμετέχει στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα της Κλινικής και εκπαιδεύει στο χώρο της προπτυχιακούς και μεταπτυχιακούς επαγγελματίες ψυχικής υγείας.

Επίσης, συμμετέχει στο ερευνητικό έργο της Κλινικής με υλικό που προκύπτει από τη νοσηλεία των παιδιών και τη μετα-παρακολούθησή τους (follow-up).

ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΟΙ ΚΑΝΟΝΕΣ

Προγραμματισμένη εισαγωγή

Της εισαγωγής προηγείται αξιολόγηση του παιδιού και της οικογένειάς του, με μία τουλάχιστον συνάντηση στο χώρο της Μονάδας, τον οποίο έχουν την ευκαιρία να γνωρίσουν.

Δίνεται η έγγραφη συγκατάθεση αμφοτέρων των γονέων για τη νοσηλεία, μετά από αναλυτική ενημέρωσή τους για τον τρόπο λειτουργίας της Μονάδας.

Επείγουσα εισαγωγή

Θεωρείται η εισαγωγή για την οποία δεν έχει υπάρξει καμία προετοιμασία. Σε περίπτωση που αυτή πραγματοποιηθεί κατά τις απογευματινές ώρες ή αργίες, την απόφαση λαμβάνει ο εφημερεύων παιδοψυχίατρος, που υπογράφει και το εισιτήριο. Οι επείγουσες εισαγωγές πραγματοποιούνται μόνο στις γενικές εφημερίες του Νοσοκομείου. Η Μονάδα δεν χρησιμοποιεί επικουρικές κλίνες.

Νοσηλεία

Στην αξιολόγηση του παιδιού και της οικογένειάς του συμμετέχουν όλες οι ειδικότητες που εκπροσωπούνται στη διεπιστημονική ομάδα. Παράλληλα λαμβάνει χώρα παιδιατρική ή/και άλλη ιατρική αξιολόγηση και παρακολούθηση. Επίσης, διενεργείται και επαναλαμβάνεται ο ενδεδειγμένος κατά περίπτωση παρακλινικός έλεγχος.

Κάθε νοσηλευόμενο παιδί έχει ως προσωπικό θεράποντα ειδικευόμενο παιδοψυχίατρο που εποπτεύεται και επικουρείται από συγκεκριμένο παιδοψυχίατρο. Παράλληλα, κάθε παιδί έχει δύο συγκεκριμένους νοσηλευτές ως σταθερά πρόσωπα αναφοράς.

Μετά την ολοκλήρωση της διαγνωστικής εκτίμησης, καταστρώνεται εξατομικευμένο θεραπευτικό σχέδιο το οποίο υλοποιείται άμεσα. Η πορεία του αξιολογείται καθημερινά από τους προσωπικούς θεράποντες του παιδιού, και επιπλέον παρουσιάζεται και συζητείται στην κλινική επίσκεψη. Για παιδιά για τα οποία στην κλινική επίσκεψη αποφασίζεται ότι απαιτείται εξειδικευμένη θεραπευτική παρέμβαση ψυχοθεραπευτικού τύπου (ψυχοδυναμικού, γνωσιακού-συμπεριφορικού, οικογενειακού) αυτή ανατίθεται είτε σε κατάλληλα εκπαιδευμένο μέλος της Κλινικής είτε σε εκπαιδευόμενο μέλος υπό την εποπτεία της Μονάδας Ψυχοθεραπείας.

Όλα τα στοιχεία που αφορούν στην αξιολόγηση, διάγνωση, θεραπευτικό σχεδιασμό, παρεμβάσεις και πορεία του παιδιού καταγράφονται στον ατομικό παιδοψυχιατρικό φάκελο από τα μέλη της διεπιστημονικής ομάδας (στα λήμματα που τους αφορούν).

Εξειδικευμένα πρωτόκολλα

- Αυξημένης φροντίδας για περιπτώσεις επικινδυνότητας (προς εαυτό ή προς άλλους).
Οσάκις απαιτηθεί να χρησιμοποιηθεί το «ήσυχο δωμάτιο», το πρωτόκολλο απαιτεί την παρουσία νοσηλευτή σταθερά πλάι στο παιδί. Είναι επιτρεπτό το «ήσυχο δωμάτιο» να παρακολουθείται με κλειστό κύκλωμα τηλεόρασης από το γραφείο νοσηλευτών. Τηρούνται όλες οι διατάξεις του Ν 2472/1997 περί προστασίας προσωπικών δεδομένων.
- Διαχείρισης περιπτώσεων ψυχογενούς ανορεξίας. Περιλαμβάνει λεπτομερείς οδηγίες για τη σταδιακή επανασίτιση, τον επαναλαμβανόμενο κλινικό και παρακλινικό έλεγχο και τη χορήγηση φαρμάκων.
- Διαχείρισης περιπτώσεων ψυχωτικής διαταραχής (υπό αναθεώρηση).

Έξοδος

Η προετοιμασία του εξιτηρίου λαμβάνει έγκαιρα χώρα και ανακοινώνεται στο παιδί και την οικογένειά του. Ο σχεδιασμός της θεραπευτικής μετα-παρακολούθησης έχει επίσης έγκαιρα ρυθμιστεί. Την ημέρα εξόδου διοργανώνεται αποχαιρετιστήρια τελετή.

Με την έξοδο του παιδιού παραδίδεται για αρχειοθέτηση ο παιδοψυχιατρικός φάκελός του, πλήρως συμπληρωμένος. Οι πρώτες δύο σελίδες του αποτελούν σύνοψη όλων των στοιχείων και συμπληρώνονται από τον προσωπικό θεράποντα ειδικευόμενο παιδοψυχίατρο σε συνεργασία με τον εποπτεύοντα προσωπικό παιδοψυχίατρο του παιδιού. Η σύνοψη αυτή είναι δυνατό να

χορηγηθεί στην υπηρεσία που θα αναλάβει την περαιτέρω θεραπευτική ευθύνη του παιδιού ή όπου κατά νόμο ζητηθεί.

Σε περιπτώσεις εκούσιας νοσηλείας, και εφόσον ζητηθεί από τους γονείς η διακοπή της, αποφασίζεται πρόωρο εξιτήριο και οι γονείς υπογράφουν σχετικό έντυπο. Στις περιπτώσεις αυτές εάν η Μονάδα έχει διαπιστώσει ότι συντρέχουν σοβαροί λόγοι συνέχισης της νοσηλείας που αφορούν την ασφάλεια ή την ομαλή ανάπτυξη του παιδιού, η Μονάδα έχει το δικαίωμα να ενημερώσει σχετικά την αρμόδια εισαγγελική αρχή.

Πρόωρο εξιτήριο δίνεται επίσης όταν οι γονείς αναιρούν ή δεν τηρούν τους όρους νοσηλείας ή όταν η συμπεριφορά του παιδιού διαταράσσει σοβαρά τη λειτουργία της Μονάδας. Στην περίπτωση αυτή και εφόσον το παιδί έχει εισαχθεί με εισαγγελική παραγγελία, ενημερώνεται εγγράφως η αρμόδια εισαγγελική αρχή, προκειμένου να εγκρίνει το εξιτήριο.

Στις νοσηλείες μετά από εισαγγελική παραγγελία την απόφαση για εξιτήριο λαμβάνει η Μονάδα μετά από έγκριση της αρμόδιας εισαγγελικής αρχής.

Διαχείριση των περιστατικών μετά την έξοδο

Η Μονάδα προετοιμάζει προ του εξιτηρίου την παραπομπή του παιδιού και της οικογένειάς του για θεραπευτική παρακολούθηση στην αρμόδια παιδοψυχιατρική υπηρεσία. Αυτή ορίζεται σύμφωνα με την θεσμοθετημένη τομεοποίηση των υπηρεσιών ψυχικής υγείας παιδιών και εφήβων. Εάν η οικογένεια διαμένει στην περιοχή ευθύνης της Πανεπιστημιακής Παιδοψυχιατρικής Κλινικής η θεραπευτική ευθύνη ανατίθεται στη Μονάδα της Κλινικής η οποία είχε παραπέμψει το περιστατικό για νοσηλεία. Για συγκεκριμένους και μόνο λόγους η διεπιστημονική ομάδα του TEN μπορεί να αποφασίσει τη μετα-παρακολούθηση του περιστατικού από τον προσωπικό θεράποντα της Μονάδας, που όμως δεν θα υπερβαίνει το ένα έτος.

Στην περίπτωση που το παιδί ή και η οικογένειά του βρίσκεται σε ψυχοθεραπεία, το έργο αυτό συνεχίζεται υπό την ευθύνη της Μονάδας Ψυχοθεραπείας της Κλινικής.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΜΟΝΑΔΑΣ ΨΥΧΟΘΕΡΑΠΕΙΑΣ

Οι υπεύθυνοι των επιμέρους μονάδων ψυχοθεραπείας αποτελούν το συντονιστικό όργανο της όλης Μονάδας και ανά τριετία ορίζουν ένα εξ αυτών ως τον υπεύθυνο-συντονιστή της όλης Μονάδας. Ο τελευταίος θα πρέπει να έχει την έγκριση του διευθυντή της Κλινικής.

Στο μέλλον είναι δυνατή η εισδοχή και άλλων τύπων ψυχοθεραπείας στην Μονάδα εφόσον η αποτελεσματικότητά τους είναι τεκμηριωμένη στις διαταραχές παιδιών και εφήβων και προκύπτει από τη διεθνή βιβλιογραφία.

Ο κανονισμός λειτουργίας ο οποίος ακολουθεί είναι δεσμευτικός για όλους τους συμμετέχοντες στην κάθε μονάδα ψυχοθεραπείας και δύναται να τροποποιηθεί μετά από εισήγηση του υπεύθυνου-συντονιστή της Μονάδας και έγκριση του διευθυντού της Κλινικής.

Α. Μονάδα Ψυχοδυναμικής-Ψυχαναλυτικής Ψυχοθεραπείας

Από τον Μάιο 1991 λειτουργούσε ως πρόγραμμα ψυχαναλυτικής-ψυχοδυναμικής ψυχοθεραπείας, ενώ από τον Ιούνιο 2006 λειτουργεί ως μονάδα ψυχοδυναμικής-ψυχαναλυτικής ψυχοθεραπείας.

Η μονάδα αναλαμβάνει παιδιά, εφήβους, γονείς και βρέφη/νήπια όταν:

1. παραπέμπονται από κλινικές του Νοσοκομείου και άλλες μονάδες της Κλινικής
2. υπάρχουν ενδείξεις για ψυχοθεραπεία,
3. υπάρχει αίτημα της οικογένειας,
4. έχει αναδειχθεί το λανθάνον αίτημα του παιδιού/εφήβου και
5. οι γονείς συμφωνούν και αποδέχονται το συμβόλαιο διατήρησης της σταθερότητας του πλαισίου της συστηματικής ψυχοθεραπείας του παιδιού/εφήβου - αορίστου ή ορισμένου χρόνου - και της δικής τους συμμετοχής με παράλληλες συστηματικές συναντήσεις θεραπευτικού και υποστηρικτικού χαρακτήρα.

Η μονάδα αναλαμβάνει εξ ολοκλήρου την περίπτωση του παιδιού και της οικογένειας που παραπέμφθηκε, ενώ σε επιλεγμένες περιπτώσεις η κλινική διαχείριση της περίπτωσης παραμένει στην μονάδα που παρέπεμψε την περίπτωση.

Στελέχωση

Η μονάδα αποτελείται από θεραπευτές, επόπτες, ιατρούς ειδικευόμενους στην παιδοψυχιατρική και εκπαιδευόμενους στην ψυχαναλυτική-ψυχοδυναμική ψυχοθεραπεία μερικής ή πλήρους απασχόλησης.

Αναλυτικά η μονάδα απαρτίζεται από τις εξής ομάδες:

- Ομάδα εποπτών (μέλη της Κλινικής και άμισθοι εξωτερικοί συνεργάτες) οι οποίοι έχουν ολοκληρωμένη εκπαίδευση στην ψυχαναλυτική ψυχοθεραπεία παιδιών και εφήβων. Είναι όλοι έμπειροι ψυχοθεραπευτές παιδιών και εφήβων ή ψυχαναλυτές με πείρα στην ψυχοθεραπεία παιδιών και αναλαμβάνουν θεραπείες παιδιών και εφήβων και εποπτείες των ειδικευομένων στην παιδοψυχιατρική ιατρών της Κλινικής και των άλλων μελών της Κλινικής, καθώς και των εξωτερικών συνεργατών που συμμετέχουν στην μονάδα.

- Οι ειδικευόμενοι στην παιδοψυχιατρική ιατροί της Κλινικής, στο εκπαιδευτικό πρόγραμμα των οποίων περιλαμβάνεται και η ευαισθητοποίηση στην ψυχοδυναμική ψυχοθεραπεία. Έχουν την υποχρέωση της παρακολούθησης των κλινικών συναντήσεων της μονάδας για διάστημα 4 ή 6 μηνών έκαστος, ανάλογα με τη διάρκεια της εκπαίδευσής τους στην Κλινική.
- Μέλη της Κλινικής που έχουν την απαραίτητη εκπαίδευση και πείρα, καθώς και διαθεσιμότητα για παροχή ψυχοθεραπευτικού έργου είτε με γονείς είτε με παιδιά.
- Εξωτερικοί άμισθοι συνεργάτες που διανύουν την ψυχαναλυτικής προσέγγισης εκπαίδευσή τους και διαθέτουν τουλάχιστον τρεις θεραπευτικές ώρες εβδομαδιαίως στην μονάδα.

Λειτουργία

Η μονάδα έχει τη δυνατότητα ανάληψης ψυχοθεραπειών παιδιών και εφήβων με συχνότητα τέτοια που οι ανάγκες του παιδιού επιβάλλουν και οι συνθήκες επιτρέπουν. Έτσι, η συχνότητα μπορεί να ξεπεράσει τη μία συνεδρία ανά εβδομάδα.

Οι συμμετέχοντες στην μονάδα δίνουν ένα συγκεκριμένο αριθμό θεραπευτικών ή/και εποπτικών ωρών ο καθένας, με ελάχιστο τρεις ώρες εβδομαδιαίως και παίρνουν μέρος στην εβδομαδιαία κλινική συνάντηση. Η εβδομαδιαία συνάντηση, οργανωτικού και εποπτικού χαρακτήρα, αφορά μόνο τους επόπτες. Όλοι οι συμμετέχοντες-θεραπευτές της μονάδας είναι υποχρεωμένοι κάθε έτος να υποβάλλουν ετήσια έκθεση προόδου τόσο αναφορικά με την ατομική ψυχοθεραπεία του κάθε παιδιού-εφήβου όσο και με την υποστηρικτική-θεραπευτική εργασία με τους γονείς. Ένα αντίγραφο της έκθεσης υποχρεωτικά ενσωματώνεται στο φάκελο του παιδιού και ένα αντίγραφο παραμένει στο αρχείο της μονάδας.

Σχεδιάζεται η λειτουργία ομάδας εργασίας βραχείας θεραπευτικής παρέμβασης με γονείς και βρέφη/νήπια.

Σχεδιάζεται επίσης η ανάπτυξη κλινικού και ερευνητικού έργου σε ειδικά αντικείμενα.

Ο υπεύθυνος της μονάδας είναι παιδοψυχίατρος, μέλος της Κλινικής και διαθέτει ολοκληρωμένη εκπαίδευση και επαρκή πείρα στην ψυχαναλυτική ψυχοθεραπεία παιδιών και εφήβων.

Οι παρακάτω εκπαιδευτικές δραστηριότητες της Κλινικής που απευθύνονται στους ειδικευόμενους στην παιδοψυχιατρική ιατρούς ανήκουν στην ευθύνη και την αρμοδιότητα της Μονάδας:

α) Σεμινάριο με θέμα την ψυχοδυναμική κατανόηση περιπτώσεων και πρώτων παραπομπών

β) Σεμινάριο ομαδικής εποπτείας αναφορικά με την θεραπευτική-υποστηρικτική εργασία με γονείς

γ) Σεμινάριο ομαδικής εποπτείας με θέμα την ευαισθητοποίηση στην ατομική ψυχοδυναμική ψυχοθεραπεία

Επίσης, υπό την ευθύνη και την αρμοδιότητα της μονάδας διοργανώνεται ετήσιο σεμινάριο ψυχαναλυτικής παρατήρησης βρέφους που απευθύνεται σε ειδικευόμενους στην παιδοψυχιατρική ιατρούς, άλλα μέλη της Κλινικής και εξωτερικούς συνεργάτες.

B. Μονάδα Οικογενειακής Ψυχοθεραπείας- Ειδικό Ιατρείο Οικογένειας

- Λειτουργεί από τον Ιανουάριο 2008 και έχει ως υπεύθυνο έναν παιδοψυχίατρο μέλος της Κλινικής ο οποίος διαθέτει επαρκή εκπαίδευση και πείρα στην οικογενειακή ψυχοθεραπεία. Η θεραπευτική ομάδα της μονάδας περιλαμβάνει παιδοψυχιάτρους, κλινικούς ψυχολόγους και κοινωνικούς λειτουργούς εκπαιδευμένους ή εκπαιδευόμενους στην οικογενειακή ψυχοθεραπεία. Η μονάδα είναι δυνατόν να χρησιμοποιεί άμισθους εξωτερικούς συνεργάτες ή επόπτες με επαρκή εκπαίδευση και πείρα στην οικογενειακή ψυχοθεραπεία.
- Στην μονάδα παραπέμπουν οι άλλες μονάδες της Κλινικής, κλινικές του Νοσοκομείου, άλλες υπηρεσίες ψυχικής υγείας του παιδιού/εφήβου, καθώς και ιδιώτες επαγγελματίες ψυχικής υγείας. Βασικό κριτήριο της μονάδας για την ανάληψη περιστατικών είναι η παρουσία προβλήματος στο παιδί/έφηβο που επηρεάζει δυσμενώς τη λειτουργία της οικογένειας ή η παρουσία δυσλειτουργικών φαινομένων στην οικογένεια που απηχούν στο πρόβλημα του παιδιού/εφήβου, αν και τα δύο προηγούμενα συνήθως συνυπάρχουν και αλληλοτροφοδοτούνται. Οι λόγοι παραπομπής εκτίθενται διεξοδικότερα στο έντυπο που συμπληρώνει ο παραπέμπων ειδικός/υπηρεσία.
- Οι θεραπευτικές συνεδρίες λαμβάνουν χώρα σε σταθερή ημέρα ή ημέρες και ώρες σε χώρο της κλινικής που διαθέτει μονόδρομο καθρέπτη. Στις συνεδρίες συμμετέχει ολόκληρη η οικογένεια, αν και σε μερικές από αυτές μπορεί να συμμετέχει μέρος αυτής εφόσον το κρίνει σκόπιμο η θεραπευτική ομάδα. Τη θεραπεία αναλαμβάνουν ένας θεραπευτής ή ζεύγος συν-θεραπευτών, ενώ πίσω από τον καθρέπτη τον θεραπευτή συνδράμουν τα παριστάμενα μέλη της θεραπευτικής ομάδας ή / και επόπτης. Οι ειδικευόμενοι στην παιδοψυχιατρική ιατροί, στα πλαίσια της άσκησης τους, συμμετέχουν επί τρίμηνο στη λειτουργία του ειδικού ιατρείου οικογένειας, ως μέλη της θεραπευτικής ομάδας πίσω από τον καθρέπτη. Μετά το διάστημα αυτό αναλαμβάνουν ως συν-θεραπευτές, υπό εποπτεία, μια τουλάχιστον οικογένεια.
- Καθόλη την διάρκεια της θεραπείας οι θεραπευτές οφείλουν να παρέχουν ενημέρωση στο προσωπικό θεράποντα του παιδιού/εφήβου, την οικογένεια του οποίου έχουν αναλάβει. Η κλινική ευθύνη του παιδιού/εφήβου ανήκει αποκλειστικά στον προσωπικό του θεράποντα.
- Οι θεραπευτικές συνεδρίες είναι δυνατόν να μαγνητοσκοποούνται. Οι λόγοι προς τούτο είναι κυρίως εποπτικοί και εκπαιδευτικοί. Στην περίπτωση αυτή, απαραίτητη είναι η έγγραφη συναίνεση της οικογένειας. Στο σχετικό έντυπο, το οποίο συνυπογράφουν οι θεραπευτές, δηλώνεται ότι για το μαγνητοσκοπημένο υλικό ισχύει το ιατρικό απόρρητο και ότι αυτό δεν εξέρχεται από τη Κλινική. Στην περίπτωση που οι υπεύθυνοι της μονάδας επιθυμούν τη χρησιμοποίησή του για εκπαιδευτικούς σκοπούς εκτός Κλινικής, είναι υποχρεωμένοι να λάβουν έγγραφη συγκατάθεση της οικογένειας.
- Στην οικογένεια χορηγούνται προς συμπλήρωση ερωτηματολόγια ή κλίμακες με σκοπό την αξιολόγηση της λειτουργικότητάς της, της θεραπείας και της έκβασής της. Η οικογένεια ενημερώνεται για τους σκοπούς της χορήγησης αυτής.

- Η θεραπεία τερματίζεται με τη σύμφωνη γνώμη οικογένειας-θεραπευτών. Δεν είναι επιτρεπτή ή άσκηση πειθαναγκασμού από την πλευρά των θεραπευτών, για την συνέχισή της.

Γ. Μονάδα Γνωσιακής Ψυχοθεραπείας

Η μονάδα γνωσιακής ψυχοθεραπείας λειτουργεί από τον Ιανουάριο 2009 και έχει στόχους εκπαιδευτικούς κλινικούς και ερευνητικούς:

A) Εκπαιδευτικά, στοχεύει στην ευαισθητοποίηση όλων των ειδικευομένων στη παιδοψυχιατρική ιατρών και όσων μονίμων στελεχών της κλινικής το επιθυμούν στη γνωσιακή ψυχοθεραπεία. Για το σκοπό αυτό ανά διετία πραγματοποιείται θεωρητικό σεμινάριο διάρκειας ενός εξαμήνου. Στη συνέχεια οι εκπαιδευόμενοι έχουν τη δυνατότητα να αναλάβουν την ψυχοθεραπευτική αντιμετώπιση περιστατικών υπό εποπτεία.

B) Κλινικά, δέχεται παραπομπές από τις υπόλοιπες μονάδες της Κλινικής για περιστατικά παιδιών και εφήβων για τα οποία έχει κριθεί ότι είναι πιθανό να βοηθηθούν από εξειδικευμένη γνωσιακή παρέμβαση. Εφόσον τα περιστατικά ελεγχθούν ως προς τη καταλληλότητά τους και οι γονείς συμφωνήσουν στο πλαίσιο της προτεινόμενης ψυχοθεραπείας αυτή ανατίθεται είτε σε ένα από τα στελέχη της μονάδας είτε σε εκπαιδευόμενο υπό εποπτεία.

Γ) Ερευνητικά, έχει σχεδιάσει και αναπτύσσει ερευνητικά πρωτόκολλα σε ειδικά αντικείμενα.

Στελέχωση-Λειτουργία

Υπεύθυνος της μονάδας είναι παιδοψυχίατρος με επαρκή εκπαίδευση και πείρα στη γνωσιακή ψυχοθεραπεία. Η μονάδα μπορεί να περιλαμβάνει παιδοψυχιάτρους κλινικούς ψυχολόγους και κοινωνικούς λειτουργούς εκπαιδευμένους ή εκπαιδευόμενους στη γνωσιακή ψυχοθεραπεία και μπορεί να έχει και άμισθους εξωτερικούς συνεργάτες ή επόπτες με επαρκή εκπαίδευση και πείρα στη γνωσιακή ψυχοθεραπεία.

Οι εποπτείες είναι εβδομαδιαίες, ατομικές ή ομαδικές. Επίσης γίνονται κλινικές συναντήσεις ανά 15νθήμερο. Οι ειδικευόμενοι παιδοψυχίατροι κατά το διάστημα ένταξής τους στη μονάδα έχουν τη δυνατότητα να παρακολουθήσουν τη κλινική συνάντηση και εποπτείες άλλων εκπαιδευομένων.

Για κάθε περιστατικό οι θεραπευτές/εκπαιδευόμενοι είναι υποχρεωμένοι να παραδώσουν φάκελο με την ανά συνεδρία πορεία του περιστατικού, για όλη τη διάρκεια της θεραπείας, ο οποίος αρχειοθετείται. Οι ομάδες παραπομπής διατηρούν τη κλινική ευθύνη του περιστατικού καθόλη τη διάρκεια της γνωσιακής ψυχοθεραπείας και εξακολουθούν να την έχουν και μετά το πέρας αυτής.